

Ειδική έκθεση

Κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ:

Η Επιτροπή δημοσιοποιεί ετησίως μια ελάχιστη εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος που δεν είναι οριστική

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-XI
Εισαγωγή	01-16
Συνοχή – ένας σημαντικός τομέας δαπανών της ΕΕ, υποβαλλόμενος σε δύο κύκλους ελέγχου	01-05
Ο εθνικός κύκλος ελέγχου	06-09
Ο κύκλος ελέγχου της Επιτροπής	10-16
Αποδοχή των λογαριασμών	11
Αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητας	12-14
Από τις προηγούμενες εργασίες μας προκύπτει ότι δεν είναι πάντοτε δυνατό να βασιζόμαστε στα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου	15-16
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	17-20
Παρατηρήσεις	21-74
Οι νέες νομικές διατάξεις αποκαθιστούν κάποιους περιορισμούς της διαδικασίας αποδοχής λογαριασμών, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένοι κίνδυνοι κατά τον χρόνο που αποδεσμεύεται η παρακράτηση	21-22
Ο ρόλος των ελέγχων βάσει εγγράφων της Επιτροπής στην επιβεβαίωση του ΥΣΠΣ αποδυναμώνεται λόγω των εγγενών περιορισμών τους	23-30
Οι έλεγχοι βάσει εγγράφων της Επιτροπής δεν είναι σχεδιασμένοι για τον εντοπισμό πρόσθετων μη επιλέξιμων δαπανών	23-27
Στο πλαίσιο τόσο των ελέγχων συμμόρφωσης της Επιτροπής όσο και των δικών μας ελέγχων εντοπίστηκαν ουσιώδη σφάλματα που δεν θα ήταν δυνατό να έχουν εντοπιστεί κατά τους ελέγχους βάσει εγγράφων	28-30
Η Επιτροπή δεν ακολουθούσε απαρεγκλίτως τη δική της προσέγγιση βάσει κινδύνου κατά την επιλογή των αρχών ελέγχου που ενέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τους ελέγχους συμμόρφωσης	31-36
Μολονότι η Επιτροπή εντοπίζει παράτυπες δαπάνες κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης που διενεργεί, συχνά αναθεωρεί τα	

τελικά αποτελέσματα των ελέγχων αυτών στο στάδιο της μεταπαρακολούθησης που λαμβάνει χώρα με τη συμμετοχή των κρατών μελών	37-49
Κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης διαπιστώθηκαν παράτυπες δαπάνες, ωστόσο στο δείγμα μας υπήρχαν δύο σφάλματα που είχαν διαφύγει	37-43
Η Επιτροπή συχνά αναθεωρεί τα τελικά αποτελέσματα του ελέγχου της κατά το στάδιο της μεταπαρακολούθησης που λαμβάνει χώρα με τη συμμετοχή των κρατών μελών	44-46
Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εφαρμόσει καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις	47-49
Στις ΕΕΔ η Επιτροπή δημοσιοποιεί ως βασικό δείκτη κανονικότητας ένα ελάχιστο ποσοστό σφάλματος που δεν συνιστά οριστική εκτίμηση	50-67
Γενικά, οι περιορισμοί που χαρακτηρίζουν τη μεθοδολογία της Επιτροπής καθιστούν δυνατό τον καθορισμό μόνον ενός ελάχιστου ποσοστού σφάλματος σε επίπεδο ΕΠ	52-57
Βάσει της μεθοδολογίας της, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να καθορίζει μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό σφάλματος σε επίπεδο ΓΔ	58-61
Τα ετήσια ποσοστά σφάλματος σε επίπεδο ταμείου ή ΓΔ δεν είναι οριστικά	62
Οι επιφυλάξεις πάσχουν από έλλειψη ολοκληρωμένων πληροφοριών	63-67
Οι πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα στον τομέα της συνοχής που περιλαμβάνονται στην ΕΕΔΕ αναπαράγουν τις ελλείψεις των ΕΕΔ	68-74
Με την υποστήριξη των κεντρικών υπηρεσιών, το Σώμα των Επιτρόπων εγκρίνει την ΕΕΔΕ και φέρει την ευθύνη για το περιεχόμενό της	68-70
Η ΕΕΔΕ αναπαράγει τους περιορισμούς στις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που περιλαμβάνονται στις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και EMPL	71-74
Συμπεράσματα και συστάσεις	75-88
Ακρωνύμια και συντομογραφίες	
Γλωσσάριο	
Απαντήσεις της Επιτροπής	
Χρονογραμμή	
Κλιμάκιο ελέγχου	

Σύνοψη

I Η «συνοχή» αντιπροσωπεύει ένα από τα μεγαλύτερα τμήματα του ενωσιακού προϋπολογισμού. Πρόκειται επίσης για τομέα πολιτικής, για τον οποίο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, ο κίνδυνος παράτυπων δαπανών είναι υψηλός. Η εκτίμηση ενός εύστοχου και αξιόπιστου επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες συνοχής συνιστά καίρια παράμετρο για την από μέρους της Επιτροπής δημοσιοποίηση και παρακολούθηση κατά πόσον οι δαπάνες στον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής είναι σύνομες. Αποτελεί επίσης τη βάση για τη λήψη των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων.

II Οι πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα στον τομέα της συνοχής βασίζονται στο έργο των αρχών ελέγχου των κρατών μελών και στην επακόλουθη επαλήθευση και αξιολόγηση των εργασιών και των αποτελεσμάτων τους από την Επιτροπή. Το αποτέλεσμα των ελεγκτικών αυτών εργασιών παρουσιάζεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των σχετικών γενικών διευθύνσεων, και στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τη διαχείριση και τις επιδόσεις ως βασικός δείκτης επιδόσεων σχετικά με το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες των οικείων προγραμμάτων.

III Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις μας επισημάναμε ότι οι αδυναμίες που έχουμε εντοπίσει στις εργασίες των αρχών ελέγχου περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο μπορούν οι εργασίες αυτές να θεωρηθούν αξιόπιστες. Ως εκ τούτου, κύριος στόχος του εν λόγω ελέγχου ήταν να αξιολογηθεί κατά πόσον οι ελεγκτικές διαδικασίες της Επιτροπής αντισταθμίζουν τον εν λόγω περιορισμό και της επιτρέπουν να δημοσιοποιεί εύστοχη και αξιόπιστη εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος όσον αφορά τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις.

IV Για τον σκοπό αυτό, εξετάσαμε τις διεργασίες και τις διαδικασίες της Επιτροπής για την αποδοχή των λογαριασμών και για την αξιολόγηση της κανονικότητας των δαπανών στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί, οι οποίες αποτελούν τη βάση για την επικύρωση και την επιβεβαίωση των ετήσιων υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου. Εξετάσαμε επίσης τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή καταρτίζει και παρουσιάζει πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις.

V Μολονότι οι γενικές διευθύνσεις παρουσιάζουν τους βασικούς δείκτες επιδόσεων ως τη βέλτιστη από μέρους τους εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος, καταλήγουμε στο συνολικό συμπέρασμα ότι οι δείκτες αυτοί δεν είναι οριστικοί και

αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο επίπεδο σφάλματος σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης και, κατά συνέπεια, στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις.

VI Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, η Επιτροπή αποδέχεται τους ετήσιους λογαριασμούς των κρατών μελών χωρίς να λαμβάνει υπόψη την κανονικότητα των σχετικών δαπανών. Κατά συνέπεια, η παρακράτηση του 10 % των πληρωμών, η οποία θεσπίστηκε με σκοπό την προστασία του ενωσιακού προϋπολογισμού, αποδεδμεύεται ακόμη και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, αφενός, οι αρχές ελέγχου των κρατών μελών έχουν ήδη επιβεβαιώσει υπολειπόμενο σφάλμα άνω του ορίου σημαντικότητας του 2 % και, αφετέρου, οι έλεγχοι κανονικότητας της Επιτροπής δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί.

VII Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των ελέγχων βάσει εγγράφων, ελέγχει τη συνέπεια των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που περιλαμβάνονται στους φακέλους διασφάλισης. Ωστόσο, ο σχεδιασμός των ελέγχων αυτών δεν προβλέπει τον εντοπισμό πρόσθετων μη επιλέξιμων δαπανών, γεγονός που περιορίζει την προστιθέμενη αξία τους.

VIII Οι προαναφερόμενοι έλεγχοι συμβάλλουν στην προσέγγιση βάσει κινδύνου που ακολουθεί η Επιτροπή κατά την επιλογή των αρχών ελέγχου που περιλαμβάνει στους ελέγχους συμμόρφωσης που διενεργεί. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν επέλεγε πάντοτε τις αρχές ελέγχου με την υψηλότερη επικινδυνότητα, ούτε τεκμηρίωνε επαρκώς την αιτιολόγηση της επιλογής των συγκεκριμένων αρχών.

IX Οι έλεγχοι συμμόρφωσης, στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή εξετάζει την επιλεξιμότητα των πράξεων, αποτελούν τη σημαντικότερη παράμετρο που λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση των εργασιών της αρχής ελέγχου και των σχετικών αποτελεσμάτων τους. Μολονότι η Επιτροπή είχε διαπιστώσει σειρά μη εντοπισθέντων σφαλμάτων στους ελέγχους συμμόρφωσης που επισκοπήσαμε, ήταν συχνό το φαινόμενο να αναθεωρεί τα τελικά αποτελέσματα ελέγχου της σε επόμενο στάδιο μεταπαρακολούθησης, η οποία λάμβανε χώρα με τη συμμετοχή των κρατών μελών. Επισημάναμε επίσης την υψηλή συχνότητα μη εντοπισθέντων σφαλμάτων που είχε διαπιστώσει η Επιτροπή στις περιπτώσεις που εξετάσαμε. Αυτό, σε συνδυασμό με το συχνά περιορισμένο δείγμα πράξεων της Επιτροπής, υποδηλώνουν ότι πιθανώς να υπάρχουν και άλλες κατηγορίες σφαλμάτων στο υπόλοιπο δείγμα της εκάστοτε αρχής ελέγχου, που δεν υποβάλλεται σε επισκόπηση από την Επιτροπή. Βάσει των ανωτέρω, το υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος συνιστά μια ελάχιστη εκτίμηση σε επίπεδο προγράμματος.

X Η Επιτροπή αναφέρει τα αποτελέσματα των εργασιών της στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, στις οποίες τα παρουσιάζει ως βασικό δείκτη επιδόσεων. Μολονότι

ο δείκτης αυτός αποτελεί τη βέλτιστη εκτίμηση της Επιτροπής για το επίπεδο σφάλματος, θεωρούμε ότι οι βασικοί δείκτες επιδόσεων που δημοσιεύουν οι γενικές διευθύνσεις αντιπροσωπεύουν μια ελάχιστη εκτίμηση. Αυτό οφείλεται στην περιορισμένη κάλυψη, στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργεί η Επιτροπή, τόσο των επιχειρησιακών προγραμμάτων όσο και των πράξεων, στους εγγενείς περιορισμούς των ελέγχων βάσει εγγράφων της και σε άλλα ζητήματα που σχετίζονται με τις ελεγκτικές εργασίες της. Λαμβάνουμε επίσης υπόψη το γεγονός ότι οι βασικοί δείκτες επιδόσεων που δημοσιεύονται δεν είναι οι οριστικοί, άρα είναι προσωρινοί.

XI Προκειμένου να βελτιωθεί η αναφορά πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα στον τομέα της συνοχής κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού, συνιστούμε στην Επιτροπή:

- να προτείνει νομοθετική αναθεώρηση, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το νομικό πλαίσιο προστατεύει επαρκώς την παρακράτηση πληρωμών πριν από την αποδέσμευση του οικείου ποσού·
- να βελτιώσει τις ελεγκτικές εργασίες της, την τεκμηρίωση του ελέγχου και τη διαδικασία ελέγχου· και
- να ενισχύσει βασικές συνιστώσες των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων.

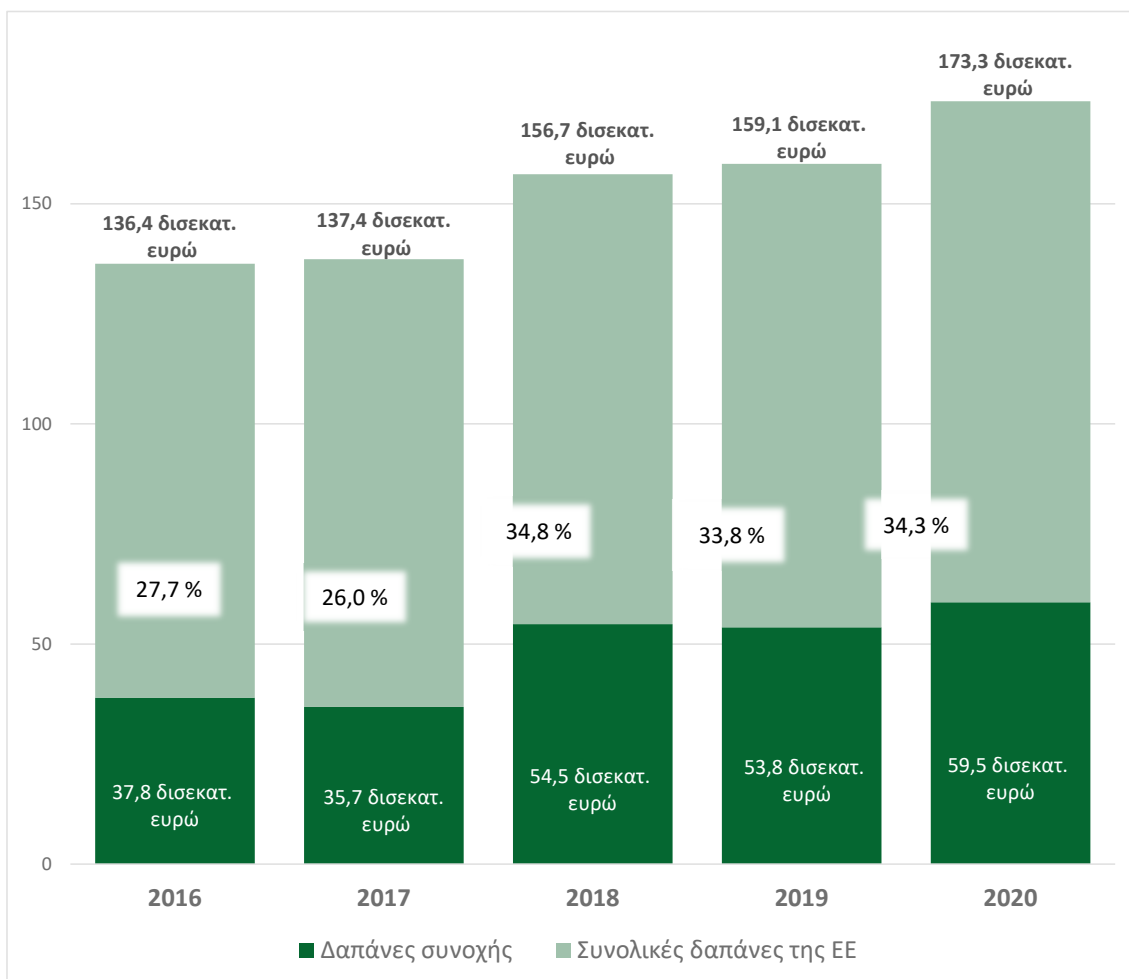
Συνιστούμε επίσης στις κεντρικές υπηρεσίες να λαμβάνουν οδηγίες σχετικά με την εκπόνηση της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις από τον καθ' ύλην αρμόδιό της, το Σώμα των Επιτρόπων.

Εισαγωγή

Συνοχή – ένας σημαντικός τομέας δαπανών της ΕΕ, υποβαλλόμενος σε δύο κύκλους ελέγχου

01 Η πολιτική συνοχής, η οποία εστιάζει στη μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ, καταλαμβάνει σημαντικό μέρος του ενωσιακού προϋπολογισμού της ΕΕ. Υλοποιείται μέσω πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ), τα οποία κατά κανόνα υποβάλλουν τα κράτη μέλη στην αρχή κάθε περιόδου προγραμματισμού. Στο [γράφημα 1](#) παρουσιάζονται τα μεγάλα ποσά που αφορούν τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, για την τελευταία πενταετία.

Γράφημα 1 – Ποσοστό των δαπανών συνοχής στον ενωσιακό προϋπολογισμό

Πηγή: ΕΕΣ.

02 Την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, ο τομέας 2 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), ο οποίος περιλαμβάνει δύο διακριτούς υποτομείς

«ΠΔΠ 2α - Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» και «ΠΔΠ 2β - Ανθεκτικότητα και αξίες», αντιπροσωπεύει το 35 % του ενωσιακού προϋπολογισμού και έχει καταστεί ο μεγαλύτερος τομέας πολιτικής. Ο προϋπολογισμός για τον τομέα 2α του ΠΔΠ, που αντιστοιχεί στον τομέα της «Συνοχής» στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020, ανέρχεται σε 372,6 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2021-2027.

03 Στην ετήσια έκθεση ελέγχου μας αξιολογούμε τις δαπάνες συνοχής ως υψηλού κινδύνου, με την αιτιολογία ότι οι εφαρμοστέοι κανόνες είναι πολύπλοκοι και ότι μεγάλο μέρος των δαπανών βασίζεται στην απόδοση των εξόδων που δηλώνουν οι ίδιοι οι δικαιούχοι¹. Στο πλαίσιο των ετήσιων ελεγκτικών εργασιών μας για τη δήλωση αξιοπιστίας, διαπιστώνουμε κατ' εξακολούθηση σημαντικά επίπεδα σφάλματος στον τομέα της συνοχής. Λαμβανομένων υπόψη των αξιοσημείωτων ποσών των σχετικών δαπανών, καθίσταται αναγκαία η παρουσία ενός ισχυρού συστήματος ελέγχου και διασφάλισης που να εγγυάται την κανονικότητα των δαπανών στον τομέα της συνοχής και να εξασφαλίζει την εύστοχη και αξιόπιστη εκτίμηση του πραγματικού επιπέδου σφάλματος στον συγκεκριμένο τομέα.

04 Το πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης που χρησιμοποιείται για την παροχή των εν λόγω πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα στον τομέα της συνοχής αναθεωρήθηκε για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Εισηγάγε την ετήσια αποδοχή από την Επιτροπή των δαπανών συνοχής που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, η οποία συμπληρώνει τις ρυθμίσεις για το κλείσιμο στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού. Εισηγήθη επίσης για πρώτη φορά ένας ετήσιος δείκτης υπολειπόμενου κινδύνου, ο οποίος είναι γνωστός ως υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΥΣΠΣ). Το ΥΣΠΣ αντιπροσωπεύει μια εκτίμηση των παράτυπων δαπανών που παραμένουν στους ετήσιους λογαριασμούς των ΕΠ, αφού συνεκτιμηθεί η επίπτωση όλων των διαδικασιών δικλίδων, των ανακτήσεων και των διορθώσεων στις οποίες προβαίνουν οι αρχές των κρατών μελών.

05 Το πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης βρίσκεται στο επίκεντρο δύο κύκλων ελέγχου, του εθνικού σε επίπεδο κράτους μέλους και του επακόλουθου σε επίπεδο Επιτροπής. Οι δύο αυτοί κύκλοι αντικατοπτρίζουν την από κοινού διαχείριση, από την Επιτροπή και τις αρχές των κρατών μελών, της υλοποίησης και της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής, γνωστή ως επιμερισμένη διαχείριση.

Ο εθνικός κύκλος ελέγχου

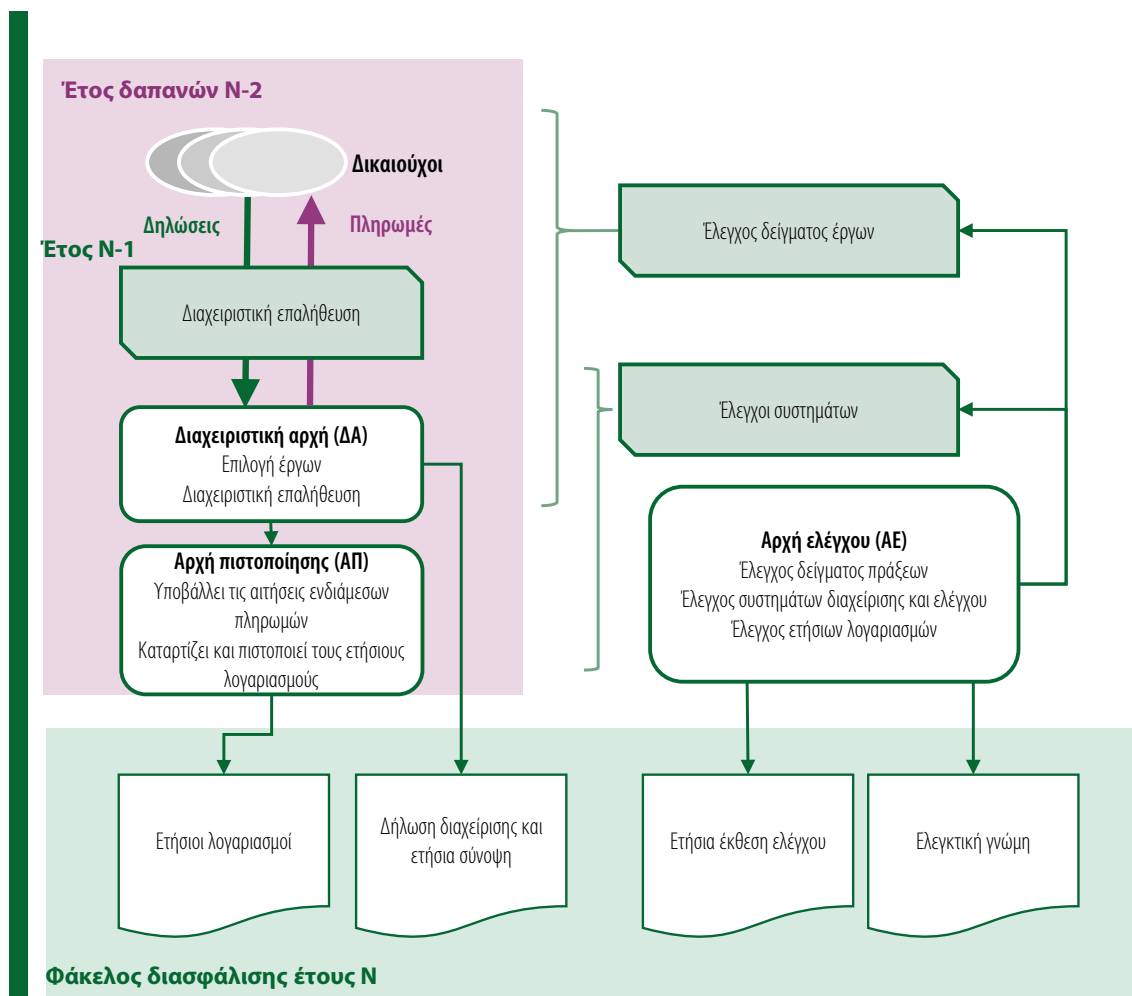
---

¹ Ετήσια έκθεση για το 2020, σημείο 1.21.

06 Πρώτη συνιστώσα του πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης είναι ο εθνικός κύκλος ελέγχου, ο οποίος περιγράφεται στο [γράφημα 2](#).

Γράφημα 2 – Ο ετήσιος κύκλος ελέγχου των κρατών μελών

Πηγή: ΕΕΣ.

07 Στην πρώτη γραμμή άμυνας στον εθνικό κύκλο ελέγχου για την προστασία του ενωσιακού προϋπολογισμού στοιχίζονται οι αρχές πιστοποίησης και οι διαχειριστικές αρχές των κρατών μελών. Από τη μία πλευρά, οι αρχές πιστοποίησης διεκπεραιώνουν τις αιτήσεις ενίσχυσης των κρατών μελών και καταρτίζουν τους λογαριασμούς τους και, από την άλλη, οι διαχειριστικές αρχές είναι υπεύθυνες για την επιλογή των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των προγραμμάτων, καθώς και για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, με τις οποίες διασφαλίζεται ότι αποδίδονται στους δικαιούχους μόνο δαπάνες που είναι κανονικές. Το πλήθος των σφαλμάτων που εντοπίζονται από τις ελεγκτικές εργασίες τόσο της Επιτροπής όσο και τις δικές μας καταδεικνύει ότι οι δικλίδες ελέγχου που εφαρμόζονται δεν μετριάζουν ακόμη επαρκώς τον υψηλό εγγενή κίνδυνο στον τομέα αυτό. Στην ετήσια έκθεσή μας αναφέρουμε ότι το γεγονός αυτό αφορά ιδίως τις διαχειριστικές αρχές εκείνες οι

οποίες δεν κατορθώνουν με τις επαληθεύσεις τους να προλάβουν ή να εντοπίσουν τις παρατυπίες που υπάρχουν στις δαπάνες που δηλώνουν οι δικαιούχοι².

08 Οι αρχές ελέγχου των κρατών μελών βρίσκονται στη δεύτερη γραμμή άμυνας. Υποβάλλουν σε ετήσιους ελέγχους τους λογαριασμούς των προγραμμάτων και αντιπροσωπευτικά δείγματα πράξεων, για τις οποίες οι σχετικές δαπάνες έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή. Είναι επίσης υπεύθυνες για την αξιολόγηση της ορθής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου. Στις ετήσιες εκθέσεις τους, οι αρχές ελέγχου αναφέρουν στην Επιτροπή το επίπεδο σφάλματος που εντοπίστηκε στις δηλωθείσες δαπάνες (συνολικό ποσοστό σφάλματος, ΣΠΣ). Στις περιπτώσεις που, βάσει των εργασιών τους, το ΣΠΣ υπερβαίνει το 2 %, οι αρχές ελέγχου προτείνουν τις διορθώσεις που απαιτούνται για τη μείωση του υπολειπόμενου συνολικού ποσοστού σφάλματος (ΥΣΠΣ) σε λιγότερο από 2 %. Οι αρχές ελέγχου αναφέρουν στην Επιτροπή την εφαρμογή των διορθώσεων αυτών.

09 Η ετήσια έκθεση ελέγχου αποτελεί μέρος του ετήσιου φακέλου διασφάλισης, ο οποίος μπορεί να καλύπτει ένα ή περισσότερα ΕΠ. Ο φάκελος αυτός είναι μια δέσμη εγγράφων, τα οποία κάθε κράτος μέλος υποβάλλει ετησίως στην Επιτροπή σε σχέση με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), και στα οποία περιλαμβάνονται οι ετήσιοι λογαριασμοί, η ετήσια σύνοψη, η διαχειριστική δήλωση και η ελεγκτική γνώμη της αρχής ελέγχου μαζί με την ετήσια έκθεση ελέγχου. Οι αρχές ελέγχου εκδίδουν ελεγκτική γνώμη σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών, τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στον λογαριασμό και την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Οι φάκελοι διασφάλισης διαβιβάζονται στην Επιτροπή ετησίως έως τις 15 Φεβρουαρίου και αφορούν για το προηγούμενο λογιστικό έτος.

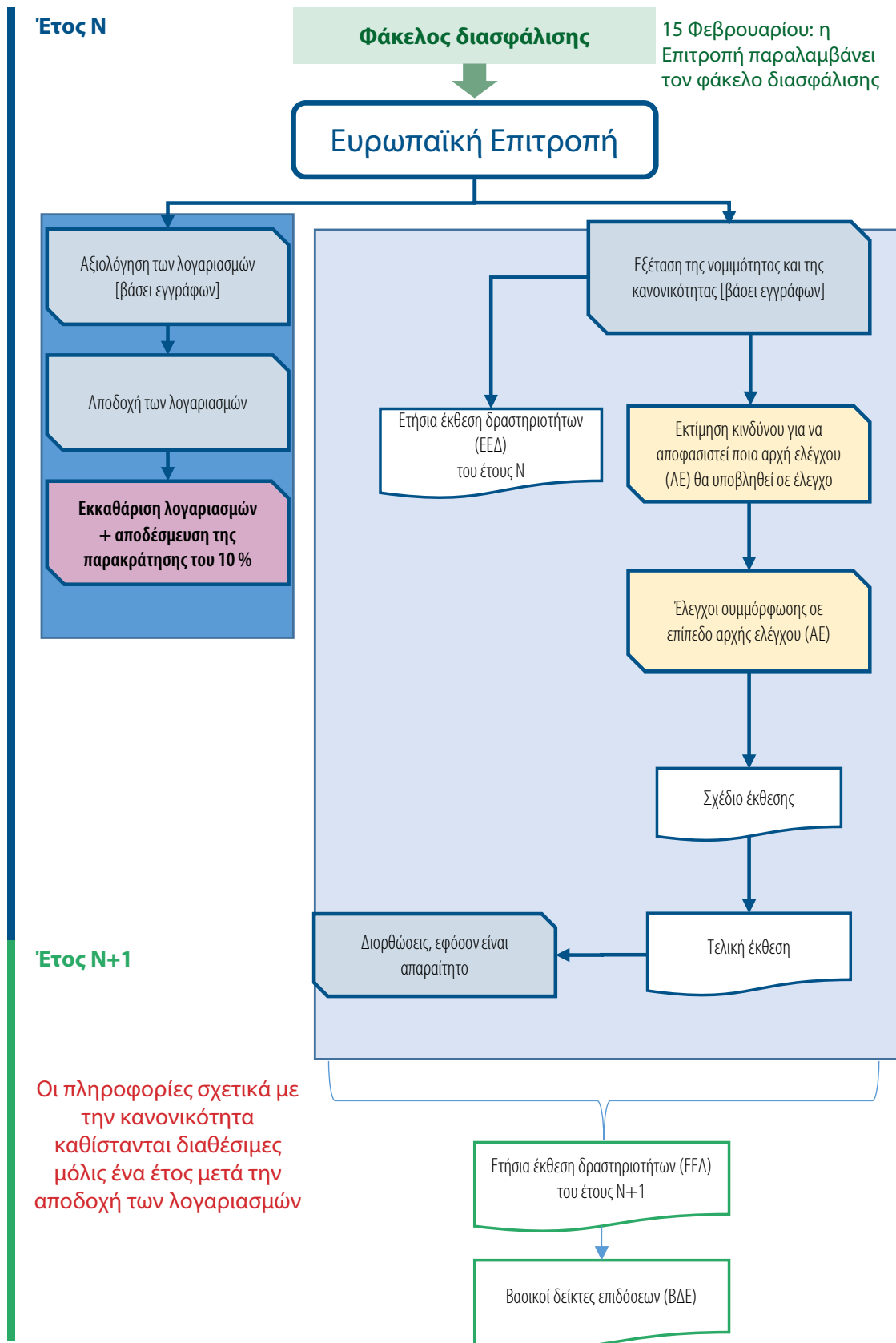
Ο κύκλος ελέγχου της Επιτροπής

10 Η Επιτροπή παραμένει σε τελικό βαθμό υπεύθυνη για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Μετά την ολοκλήρωση του εθνικού κύκλου ελέγχου, η Επιτροπή δρομολογεί ετησίως τον δικό της ενιαίο κύκλο ελέγχου των ετήσιων λογαριασμών και υποβάλλει σε αξιολόγηση τους φακέλους διασφάλισης που της περιήλθαν εντός του έτους. Στο [γράφημα 3](#) παρουσιάζονται τα βασικά στάδια του κύκλου, τα οποία καταλήγουν στην αναφορά των ΥΣΠΣ στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) της Επιτροπής.

---

² Ετήσια έκθεση για το 2020, σημείο 5.17.

Γράφημα 3 – Ο ετήσιος κύκλος ελέγχου της Επιτροπής

Πηγή: ΕΕΣ.

Αποδοχή των λογαριασμών

11 Η Επιτροπή διενεργεί διοικητικούς ελέγχους για την πληρότητα και την ακρίβεια των λογαριασμών. Εάν, μετά την αξιολόγησή της, η Επιτροπή αποφασίσει την αποδοχή των λογαριασμών του κράτους μέλους, αποδίδει στη συνέχεια το ετήσιο υπόλοιπο του οφειλόμενου στο κράτος μέλος ποσού των δαπανών, συμπεριλαμβανομένου του 10 % που παρακρατήθηκε κατά την εκτέλεση των ενδιάμεσων πληρωμών, το οποίο θεσπίστηκε για την προστασία του ενωσιακού προϋπολογισμού³.

Αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητας

12 Σύμφωνα με τη στρατηγική ελέγχου της, η Επιτροπή επιδιώκει να αποκομίζει εύλογη βεβαιότητα ότι το ΥΣΠΣ για κάθε ΕΠ είναι κάτω του 2 %. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή αξιολογεί πρώτα, μέσω ελέγχου βάσει εγγράφων, τις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου των αρχών ελέγχου. Χρησιμοποιώντας επίσης τις πληροφορίες που αποκομίζονται από τους βάσει εγγράφων ελέγχους, καθώς επίσης και από προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες, και βασιζόμενη, παράλληλα, στη δική της αξιολόγηση των εκθέσεων ελέγχου του συστήματος των αρχών ελέγχου, επιλέγει τις αρχές ελέγχου και τα ΕΠ εκείνα για τα οποία θα διενεργηθούν επιτόπιοι έλεγχοι συμμόρφωσης.

13 Οι έλεγχοι συμμόρφωσης εστιάζουν κυρίως στην επανεκτέλεση των ελέγχων πράξεων που είχαν διενεργηθεί σε επίπεδο αρχής ελέγχου. Αποτελούν τον κύριο στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη για τη διαμόρφωση βεβαιότητας από μέρους της Επιτροπής. Στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης, αξιολογείται η αξιοπιστία των εργασιών της αρχής ελέγχου για τη διατύπωση της ελεγκτικής γνώμης και την αναφορά του ΥΣΠΣ. Όπου κρίνεται αναγκαίο, η Επιτροπή αναπροσαρμόζει το ΥΣΠΣ και ζητεί επιπρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες είναι μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από παράτυπες δαπάνες, με την απόσυρση ή την ανάκτηση των δαπανών αυτών.

14 Η Επιτροπή υπολογίζει έναν σταθμισμένο μέσο όρο των αναπροσαρμοσμένων ΥΣΠΣ, τον οποίο χρησιμοποιεί ως βασικό της δείκτη επιδόσεων (ΒΔΕ 5). Ο ΒΔΕ 5 είναι ο κύριος δείκτης κανονικότητας σχετικά με τον οποίο αναφέρονται στοιχεία στις ΕΕΔ. Τέλος, στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), η Επιτροπή ενοποιεί τους βασικούς δείκτες επιδόσεων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (ΓΔ EMPL) και της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (ΓΔ REGIO), προκειμένου να παράσχει την εκτίμησή της σχετικά με το

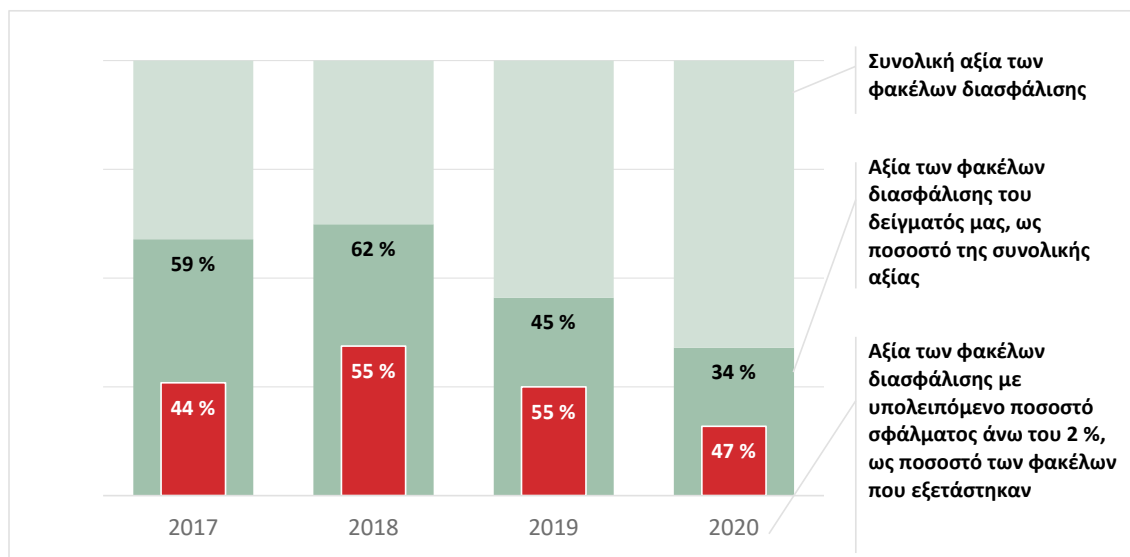
³ Άρθρο 130 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 που περιορίζει την επιστροφή των ενδιάμεσων πληρωμών στο 90 %.

επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες συνοχής (γνωστό ως «κίνδυνος κατά την πληρωμή»).

Από τις προηγούμενες εργασίες μας προκύπτει ότι δεν είναι πάντοτε δυνατό να βασιζόμαστε στα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου

15 Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών που εξετάζουμε δαπάνες της περιόδου 2014-2020, έχουμε εντοπίσει πρόσθετα σφάλματα σε πράξεις που είχαν προηγουμένως ελεγχθεί από αρχές ελέγχου. Ως εκ τούτου, δεν δυνάμεθα να συμφωνήσουμε με τα συμπεράσματα των αρχών ελέγχου, σύμφωνα με τα οποία στο ήμισυ των σχετικών φακέλων διασφάλισης που υποβλήθηκαν σε έλεγχο, και στους οποίους αντιστοιχεί επίσης το ήμισυ των δαπανών που ελέγχθηκαν, τα ΥΣΠΣ ήταν κάτω του 2 %. Βάσει της παρατήρησης αυτής, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορούμε να βασιζόμαστε πάντοτε στα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου. Στο [γράφημα 4](#) παρουσιάζονται τα αποτελέσματά μας για τα διάφορα έτη⁴.

Γράφημα 4 – Φάκελοι διασφάλισης για τους οποίους τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που ανέδειξαν οι δικοί μας έλεγχοι ήταν άνω του 2 %

Πηγή: ΕΕΣ.

16 Τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και ΓΔ EMPL και παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στην ΕΕΔΕ μπορούν, συνεπώς, να είναι αξιόπιστα μόνον εφόσον ο κύκλος ελέγχου της Επιτροπής μπορεί να αντισταθμίσει τους περιορισμούς στις εργασίες των αρχών ελέγχου. Αυτό είναι και το αντικείμενο της παρούσας έκθεσης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας θα μπορούσαν να συμβάλουν

⁴ Ετήσια έκθεση για το 2020, σημείο 5.40.

δραστικά στον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών της Επιτροπής για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

17 Ο έλεγχός μας κάλυψε το πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης της περιόδου 2014-2020, σκοπός του οποίου ήταν να διευκολύνει την Επιτροπή να υπολογίσει τον ετήσιο υπολειπόμενο κίνδυνο σφάλματος για κάθε λογιστικό έτος. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή:

- ο εκτελεί επαρκείς και κατάλληλες ελεγκτικές εργασίες, προκειμένου να καταλήξει σε έναν αξιόπιστο και εύστοχο ετήσιο υπολειπόμενο κίνδυνο σφάλματος για κάθε φάκελο διασφάλισης (ΥΣΠΣ)·
- ο γνωστοποιεί αξιόπιστο ετήσιο υπολειπόμενο κίνδυνο σφάλματος στην ΕΕΔ κάθε ΓΔ (ΒΔΕ 5)·
- ο παρουσιάζει στην ΕΕΔΕ αξιόπιστο ετήσιο επίπεδο σφάλματος (κίνδυνο κατά την πληρωμή) στον τομέα της συνοχής.

18 Αξιολογήσαμε τις σχετικές διεργασίες και διαδικασίες για την αποδοχή των λογαριασμών, την αξιολόγηση της κανονικότητας των δαπανών στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί των φακέλων διασφάλισης και τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή καταρτίζει και παρουσιάζει τις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα στις ΕΕΔ και στην ΕΕΔΕ.

19 Για τον σκοπό αυτό, αναλύσαμε τις εργασίες που εκτελεί η Επιτροπή για τον υπολογισμό του ΥΣΠΣ για τις δύο βασικές ΓΔ στον τομέα της συνοχής, τη ΓΔ REGIO και τη ΓΔ EMPL, και που παρουσιάζει σε συγκεντρωτικό επίπεδο στην ΕΕΔΕ:

- ο σχετικά με δέκα φακέλους διασφάλισης –πέντε από κάθε ΓΔ– αναλύσαμε τους ελέγχους βάσει εγγράφων που διενεργήθηκαν για τα λογιστικά έτη 2015/2016, 2016/2017 και 2017/2018·
- ο επιλέξαμε δέκα ολοκληρωμένους ελέγχους συμμόρφωσης –και πάλι, πέντε για κάθε ΓΔ– που διενεργήθηκαν από την Επιτροπή για τα λογιστικά έτη 2016/2017 και 2017/2018·
- ο για καθέναν από τους επιλεγέντες ελέγχους συμμόρφωσης διαλέξαμε μία πράξη που υποβλήθηκε σε έλεγχο από την Επιτροπή και εξετάσαμε λεπτομερώς τον οικείο φάκελο ελέγχου·

- ο εξετάσαμε τις δημοσιονομικές διορθώσεις που προέκυψαν από 26 ελέγχους συμμόρφωσης που διενεργήθηκαν το 2018.

20 Στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου μας δεν περιλάβαμε τις εργασίες που πραγματοποίησε η Επιτροπή για το λογιστικό έτος 2018/2019, καθώς ο κύκλος ελέγχου για το εν λόγω έτος δεν είχε ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου μας. Ως εκ τούτου, επικεντρωθήκαμε κυρίως στις εργασίες της Επιτροπής για τα λογιστικά έτη 2016/2017 και 2017/2018.

Παρατηρήσεις

Οι νέες νομικές διατάξεις αποκαθιστούν κάποιους περιορισμούς της διαδικασίας αποδοχής λογαριασμών, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένοι κίνδυνοι κατά τον χρόνο που αποδεσμεύεται η παρακράτηση

21 Από την επισκόπησή μας σε δείγμα δέκα φακέλων διασφάλισης επιβεβαιώθηκε ότι η Επιτροπή, σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις, εκτελεί στοχευμένες εργασίες σχετικά με τους λογαριασμούς των κρατών μελών. Αποδέχεται τους λογαριασμούς όταν η αρχή ελέγχου παρέχει ελεγκτική γνώμη χωρίς επιφύλαξη όσον αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνειά τους, εκτός εάν η Επιτροπή κατέχει συγκεκριμένα στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η συγκεκριμένη γνώμη ελέγχου δεν είναι αξιόπιστη. Το επίπεδο σφάλματος δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την απόφαση περί αποδοχής. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αποδεσμεύει το 10 % των πληρωμών που είχε αρχικά παρακρατηθεί, ακόμη και αν διαθέτει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι δαπάνες στους λογαριασμούς περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος, τουτέστιν ΥΣΠΣ άνω του 2 %. Ως εκ τούτου, οι νομικές διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία αποδοχής δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τον γενικότερο στόχο που είναι η την προστασία του ενωσιακού προϋπολογισμού έως ότου ολοκληρωθεί η αξιολόγηση της κανονικότητας. Στο **πλαίσιο 1** αποτυπώνεται μια τέτοια περίπτωση.

Πλαίσιο 1

Αποδοχή λογαριασμών με σημαντικό επίπεδο σφάλματος

Η εθνική αρχή ελέγχου διατύπωσε ελεγκτική γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τον φάκελο διασφάλισης για την περίοδο 2017-2018 και επιβεβαίωσε ΥΣΠΣ ύψους 8,54 %. Η Επιτροπή ζήτησε από την αρχή ελέγχου να αλλάξει τον χαρακτηρισμό της γνώμης ελέγχου σχετικά με τους λογαριασμούς σε «χωρίς επιφύλαξη», υποστηρίζοντας ότι το υψηλό υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος δεν είχε επίπτωση στους λογαριασμούς, αλλά μόνο στη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών και στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Η αρχή ελέγχου τροποποίησε, στη συνέχεια, τη γνώμη με επιφύλαξη, αποσύροντας την επιφύλαξη που είχε διατυπώσει ως προς τους λογαριασμούς, αλλά διατηρώντας την επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών και τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Βάσει του κανονισμού, αυτό σήμαινε ότι οι λογαριασμοί έγιναν αποδεκτοί και η παρακράτηση του 10 % αποδεσμεύθηκε προτού επιβληθούν οι απαιτούμενες διορθώσεις, ώστε το ΥΣΠΣ να μειωθεί κάτω του 2 %.

22 Το νέο νομικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 διευθετεί εν μέρει τους περιορισμούς της διαδικασίας αποδοχής των λογαριασμών. Η παρακράτηση πρόκειται να μειωθεί στο 5 % και η Επιτροπή δεν θα μπορεί να αποδέχεται τους λογαριασμούς, εάν το ΥΣΠΣ που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου υπερβαίνει το 2 %. Ωστόσο, η Επιτροπή θα εξακολουθεί να αξιολογεί την αξιοπιστία του αναφερόμενου ΥΣΠΣ και την κανονικότητα των σχετικών δαπανών μετά την αποδοχή των λογαριασμών. Στο ζήτημα αυτό έχουμε ήδη αναφερθεί στη γνώμη μας 6/2018, στην οποία υπογραμμίσαμε ότι η αποδοχή των λογαριασμών από την Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν μεταγενέστερες δημοσιονομικές διορθώσεις που αυτή επιβάλλει, ούτε την ανάγκη να τροποποιηθούν αναλόγως τα ποσοστά σφάλματος, δεδομένου ότι οι σχετικές δαπάνες υπόκεινται σε επιπρόσθετους ελέγχους από την ίδια μετά την αποδοχή των λογαριασμών⁵.

Ο ρόλος των ελέγχων βάσει εγγράφων της Επιτροπής στην επιβεβαίωση του ΥΣΠΣ αποδυναμώνεται λόγω των εγγενών περιορισμών τους

Οι έλεγχοι βάσει εγγράφων της Επιτροπής δεν είναι σχεδιασμένοι για τον εντοπισμό πρόσθετων μη επιλέξιμων δαπανών

23 Στο πλαίσιο των ελέγχων βάσει εγγράφων για την αξιολόγηση της κανονικότητας, η Επιτροπή αναλύει τις πληροφορίες που περιέχονται σε κάθε φάκελο διασφάλισης χρησιμοποιώντας τυποποιημένους καταλόγους ελέγχου. Σε αντίθεση με τη διαδικασία αποδοχής των λογαριασμών, με τους εν λόγω ελέγχους βάσει εγγράφων επιδιώκεται η κάλυψη της νομιμότητας και της κανονικότητας των υποκείμενων πράξεων και η επιβεβαίωση της αξιοπιστίας των ΥΣΠΣ που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου.

24 Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή δεν αξιολογεί μόνο τους φακέλους διασφάλισης που λαμβάνει, αλλά συνεκτιμά και άλλες πληροφορίες ελέγχου. Οι λοιπές αυτές πληροφορίες ελέγχου δεν αφορούν συνήθως μόνο τις εργασίες των αρχών ελέγχου, αλλά καλύπτουν και άλλα στοιχεία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, έχοντας ως βάση τους πρώτους προληπτικούς ελέγχους συστημάτων της Επιτροπής και άλλους θεματικούς ελέγχους.

25 Στο πλαίσιο του ελέγχου βάσει εγγράφων, οι σχετικές με την κανονικότητα πληροφορίες που ελέγχονται προέρχονται από την ετήσια έκθεση ελέγχου, την

⁵ Γνώμη 6/2018 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό κοινών διατάξεων, σημείο 122.

ελεγκτική γνώμη και άλλα έγγραφα του φακέλου διασφάλισης. Για να συμπληρώσει τους ελέγχους βάσει εγγράφων, η Επιτροπή μπορεί επίσης να διενεργήσει διερευνητικές αποστολές στις αρχές ελέγχου προτού ή αφότου λάβει τον φάκελο διασφάλισης. Ωστόσο, μέχρι την αναθεώρησή της το 2020, η μεθοδολογία της Επιτροπής σχετικά με τους ελέγχους βάσει εγγράφων και τις διερευνητικές αποστολές δεν προέβλεπε την αξιολόγηση ή την επαλήθευση της κανονικότητας μεμονωμένων πράξεων ή στοιχείων δαπανών. Από την επισκόπηση στην οποία υποβάλαμε δέκα φακέλους διασφάλισης προέκυψε ότι η Επιτροπή είχε αξιολογήσει κάθε φάκελο διασφάλισης με διαρθρωμένο τρόπο, ωστόσο ο αντίκτυπος των εν λόγω αξιολογήσεων στην κανονικότητα των δαπανών ήταν περιορισμένος, όπως αναλύεται στα σημεία που ακολουθούν.

26 Διαπιστώσαμε ότι, βασιζόμενη στους ελέγχους βάσει εγγράφων που είχε διενεργήσει, η Επιτροπή προέβη σε αναπροσαρμογές του ΥΣΠΣ που είχαν αναφέρει οι αρχές ελέγχου. Αναλύσαμε δείγμα δέκα τέτοιων περιπτώσεων που αφορούσαν το λογιστικό έτος 2017/2018 και οι οποίες είχαν υποστεί ουσιώδεις τροποποιήσεις. Διαπιστώσαμε ότι, σε όλες τις περιπτώσεις, η τροποποίηση βασιζόταν σε σφάλμα υπολογισμού της αρχής ελέγχου ή σε διαπιστώσεις από άλλες ελεγκτικές δραστηριότητες, όπως οι πρώτοι προληπτικοί έλεγχοι συστημάτων της Επιτροπής, οι έλεγχοι συμμόρφωσης που είχε διενεργήσει προηγουμένως η ίδια, όπως και οι δικές μας εργασίες. Προκειμένου να εντοπίσει πρόσθετα σφάλματα, πέραν εκείνων που έχουν ήδη εντοπίσει οι αρχές ελέγχου κατά τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλουν τις πράξεις, η Επιτροπή θα έπρεπε να εκτελεί πρόσθετες εργασίες σε επίπεδο πράξεων, γεγονός που καταδεικνύει τον εγγενή περιορισμό που διακρίνει τους ελέγχους βάσει εγγράφων της Επιτροπής.

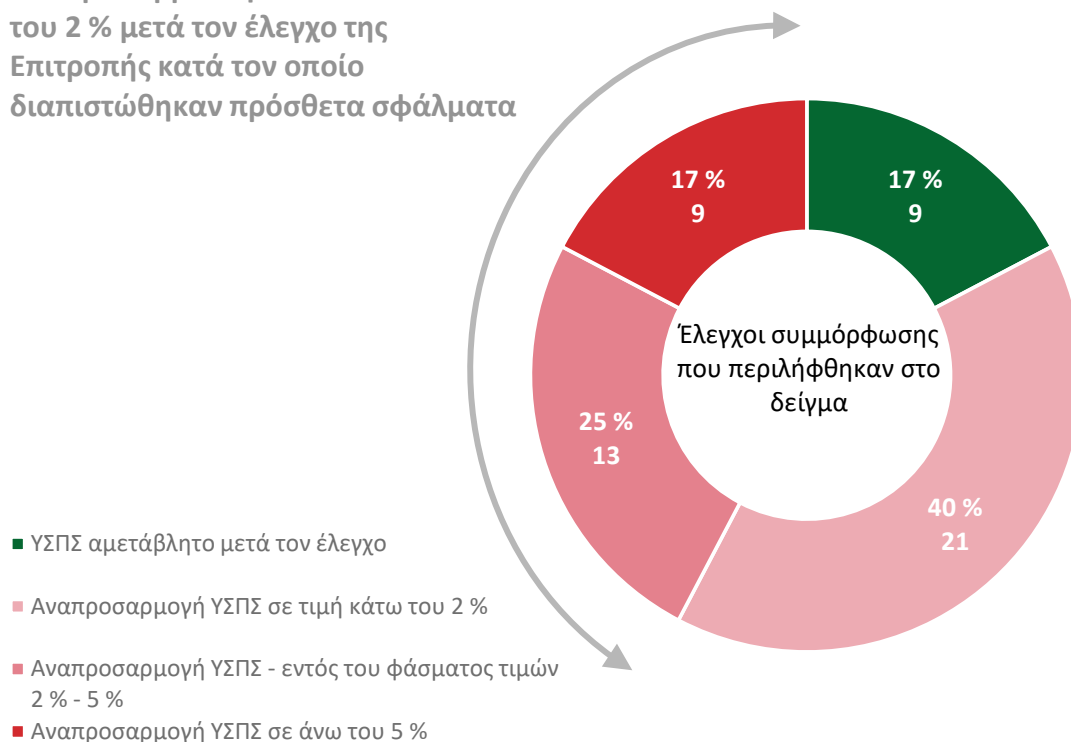
27 Επιπλέον, η Επιτροπή εξετάζει κάθε έκθεση ελέγχου των εθνικών συστημάτων και λαμβάνει υπόψη τις σχετικές πληροφορίες, προκειμένου να διατυπώσει, κατόπιν του ελέγχου βάσει εγγράφων, συμπέρασμα σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που πιστοποιούνται στον φάκελο διασφάλισης. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν τεκμηριώνει με επαρκή λεπτομέρεια τις εργασίες που πραγματοποιούσε κατά την επισκόπηση των εκθέσεων ελέγχου των εθνικών συστημάτων. Οι κατάλογοι ελέγχου της Επιτροπής περιλαμβάνουν τρεις ερωτήσεις στις οποίες οι ελεγκτές απαντούσαν συχνά μονολεκτικά, με ναι/όχι, χωρίς πρόσθετες εξηγήσεις. Η απουσία λεπτομερέστερων πληροφοριών δεν μας επέτρεψε να κατανοήσουμε τις εργασίες που είχαν γίνει και να επιβεβαιώσουμε κατά πόσον τα παρασχεθέντα στοιχεία ήταν αρκετά.

Στο πλαίσιο τόσο των ελέγχων συμμόρφωσης της Επιτροπής όσο και των δικών μας ελέγχων εντοπίστηκαν ουσιώδη σφάλματα που δεν θα ήταν δυνατό να έχουν εντοπιστεί κατά τους ελέγχους βάσει εγγράφων

28 Από την ανάλυσή μας προέκυψε ότι, σε συνέχεια των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε η Επιτροπή μεταξύ 2018 και 2020 για τα λογιστικά έτη 2016/2017 και 2017/2018, αναπροσάρμοσε σημαντικό αριθμό ΥΣΠΣ. Για τα δύο πέμπτα περίπου (42 %) των περιπτώσεων, η Επιτροπή εντόπισε σφάλματα που συνέβαλαν στην αύξηση του ΥΣΠΣ άνω του 2 %, όπως φαίνεται στο **γράφημα 5**. Για σχεδόν το ένα πέμπτο (17 %) των περιπτώσεων αυτών, το ΥΣΠΣ υπερέβαινε το 5 %. Τα πρόσθετα σφάλματα που οδηγούν στην αναπροσαρμογή του ΥΣΠΣ δεν είχαν εντοπισθεί σε προηγούμενους ελέγχους βάσει εγγράφων.

Γράφημα 5 – Αριθμός ΕΠ για τα οποία η Επιτροπή τροποποίησε το ΥΣΠΣ μετά από έλεγχο συμμόρφωσης

Στο 42 % των περιπτώσεων του δείγματος, το ΥΣΠΣ αναπροσαρμόστηκε σε ποσοστό άνω του 2 % μετά τον έλεγχο της Επιτροπής κατά τον οποίο διαπιστώθηκαν πρόσθετα σφάλματα

Πηγή: ΕΕΣ.

29 Επιπλέον, από τις ελεγκτικές εργασίες μας στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας για το 2017⁶, το 2018⁷ και το 2019⁸ καταδείχθηκε ότι σε 23 από τους 47 φακέλους διασφάλισης (49 %), το ΥΣΠΣ είχε υποτιμηθεί αισθητά από την αρχή ελέγχου. Και στις 23 περιπτώσεις, το ΥΣΠΣ θα έπρεπε να υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 %.

30 Αν και η Επιτροπή υποβάλλει σε συστηματοποιημένη αξιολόγηση τις πληροφορίες που περιέχονται στους φακέλους διασφάλισης, ιδίως δε τις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, αυτό που προκύπτει από την ανάλυσή μας είναι ότι υπήρχαν παράτυπες δαπάνες που δεν εντοπίστηκαν και δεν διορθώθηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων βάσει εγγράφων. Οι έλεγχοι βάσει εγγράφων της Επιτροπής δεν είναι σχεδιασμένοι με σκοπό να εντοπίζουν πρόσθετες μη επιλέξιμες δαπάνες, κάτι που περιορίζει την προστιθέμενη αξία τους όσον αφορά την επιβεβαίωση της κανονικότητας των υποκείμενων πράξεων και της εγκυρότητας του ΥΣΠΣ που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου.

Η Επιτροπή δεν ακολουθούσε απαρεγκλίτως τη δική της προσέγγιση βάσει κινδύνου κατά την επιλογή των αρχών ελέγχου που ενέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τους ελέγχους συμμόρφωσης

31 Στη στρατηγική ελέγχου της, η Επιτροπή αναφέρει ότι ακολουθεί προσέγγιση βάσει κινδύνου. Συγκεκριμένα, διενεργεί ετήσια εκτίμηση κινδύνου, προκειμένου να επιλέξει τις αρχές ελέγχου που ενέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο και τις οποίες θα πρέπει να υποβάλει σε έλεγχο συμμόρφωσης. Και οι δύο ΓΔ χρησιμοποιούν τα ίδια κριτήρια και την ίδια προσέγγιση για την ετήσια εκτίμηση κινδύνου, στην οποία λαμβάνονται επίσης υπόψη πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο του ελέγχου των φακέλων διασφάλισης βάσει εγγράφων. Το αποτέλεσμα της εκτίμησης κινδύνου είναι η κατάταξη των αρχών ελέγχου βάσει κινδύνου και η αντίστοιχη βαθμολόγησή τους.

32 Επιπλέον, η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση συγκεκριμένων για κάθε ΕΠ παραγόντων κινδύνου. Αφού εκτιμήσει το επίπεδο κινδύνου που συνδέεται με τα ΕΠ που υπάγονται στην αρμοδιότητα των αρχών ελέγχου που έχουν προηγουμένως βαθμολογηθεί ως προς τον κίνδυνο, επιλέγει τις αρχές ελέγχου και τα ΕΠ που θα υποβάλει στον έλεγχο συμμόρφωσης.

⁶ Ετήσια έκθεση για το 2017, σημεία 6.67 έως 6.72.

⁷ Ετήσια έκθεση για το 2018, σημεία 6.73 έως 3.75.

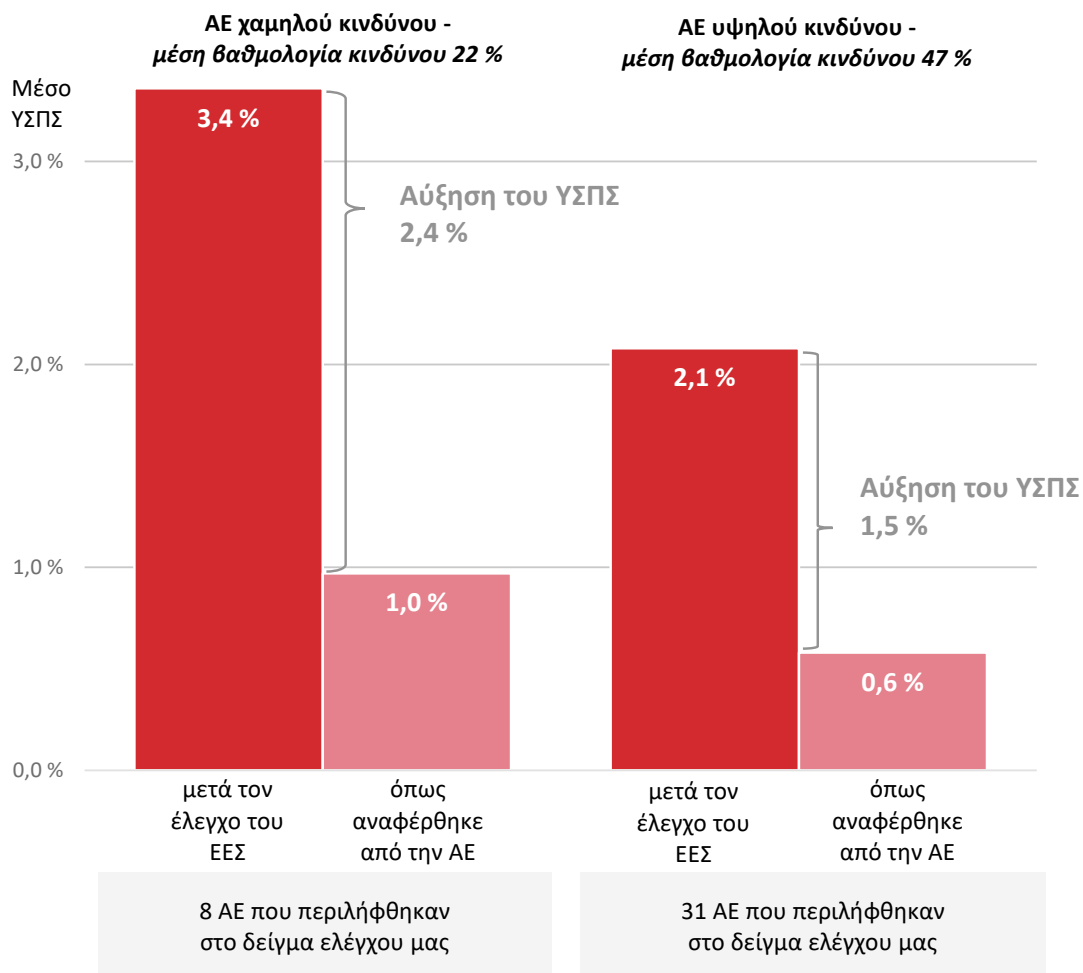
⁸ Ετήσια έκθεση για το 2019, σημείο 5.39.

33 Στο πλαίσιο της από μέρους μας εξέτασης των εκτιμήσεων κινδύνου που διενεργήθηκαν από αμφότερες τις ΓΔ κατά τα έτη 2018 και 2019, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή δεν ακολουθούσε πάντοτε την καθορισθείσα διαδικασία. Παραδείγματος χάριν, βαθμολόγησε συγκεκριμένο κίνδυνο με 20 μονάδες, ενώ η διαδικασία προέβλεπε έως πέντε. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αντί να βαθμολογήσει με 0 μονάδες (για απάντηση «ναι») και 10 (για απάντηση «όχι»), βαθμολόγησε με πέντε μονάδες, παρότι δεν προβλεπόταν κάτι τέτοιο στη διαδικασία της. Οι ασυνέπειες είχαν αντίκτυπο στη συνολική βαθμολογία κινδύνου που συγκέντρωναν οι επιμέρους αρχές ελέγχου και, ως εκ τούτου, στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή τις κατέταξε κατά την κατάρτιση του σχεδίου ελέγχου. Επίσης, υποδηλώνουν αδυναμίες στη διαδικασία αυτή.

34 Προκειμένου να αξιολογήσουμε την αρτιότητα της εκτίμησης κινδύνου της Επιτροπής, αναλύσαμε κατά πόσον τα αποτελέσματα στα οποία αυτή κατέληξε, όπως αυτά παρουσιάζονται στις τελικές εκθέσεις των ελέγχων συμμόρφωσης για τα έτη 2017, 2018 και 2019 συμφωνούσαν με την αρχική της εκτίμηση κινδύνου – τουτέστιν αξιολογήσαμε αν οι αρχές ελέγχου εκτιμήθηκαν ορθώς ως υψηλού ή χαμηλού κινδύνου. Θεωρήσαμε μια αρχή ελέγχου ως υψηλού κινδύνου, όταν η βαθμολογία κινδύνου που συγκέντρωσε ήταν υψηλότερη από τη μέση βαθμολογία κινδύνου της Επιτροπής και, αντίστοιχα, ως χαμηλού κινδύνου όταν η βαθμολογία ήταν χαμηλότερη. Διαπιστώσαμε ότι για 11 από τις 13 αρχές ελέγχου χαμηλού κινδύνου η Επιτροπή αναθεώρησε το ΥΣΠΣ. Σε δύο περιπτώσεις, το αποτέλεσμα της αναθεώρησης ήταν να αναπροσαρμοστεί το ΥΣΠΣ από κάτω του 2 % σε άνω του 2 %. Στις υπόλοιπες εννέα περιπτώσεις, το συμπέρασμα ότι το αναφερόμενο ΥΣΠΣ δεν υπερέβαινε το 2 % παρέμεινε αμετάβλητο έπειτα από την αναθεώρηση. Προκύπτει έτσι ότι δύο αρχές ελέγχου δεν ήταν στην πραγματικότητα χαμηλού κινδύνου. Όσον αφορά τις αρχές υψηλού κινδύνου, στις περισσότερες περιπτώσεις είχε αναπροσαρμόσει τα ποσοστά σφάλματος σε επίπεδο υψηλότερο του 2 % (σε 20 από τις 39 περιπτώσεις).

35 Κατόπιν των εργασιών μας στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας, κρίναμε ότι τα ΥΣΠΣ υπερέβαιναν το 2 % για τρεις από τις οκτώ αρχές ελέγχου που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης. Από την άποψη του αντικτύπου, στο [γράφημα 6](#) φαίνεται ότι η μέση αναπροσαρμογή των ΥΣΠΣ που ανέφεραν οι χαμηλού κινδύνου αρχές ελέγχου είναι σημαντικά υψηλότερη από την αναπροσαρμογή που απαιτήθηκε για τις υψηλού κινδύνου αρχές ελέγχου. Αυτό σημαίνει ότι η εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με ποιες αρχές χαρακτηρίζονται ως χαμηλού κινδύνου εξαρτάται από τις πληροφορίες που διατίθενται σε μια δεδομένη στιγμή και ότι πάσχει από εγγενείς περιορισμούς.

Γράφημα 6 – Μέσος αντίκτυπος των εργασιών μας επί των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι υψηλού και χαμηλού κινδύνου αρχές ελέγχου (ΑΕ)

Πηγή: ΕΕΣ.

36 Εξετάσαμε επίσης το σχέδιο ελέγχου της Επιτροπής για το 2019, προκειμένου να διαπιστώσουμε κατά πόσον είχαν επιλεγεί οι αρχές ελέγχου με την υψηλότερη βαθμολογία βάσει κινδύνου. Διαπιστώσαμε ότι οκτώ από τις 12 αρχές ελέγχου που επέλεξε η ΓΔ EMPL είχαν βαθμολογία χαμηλότερη του γενικού μέσου όρου του 32 %. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε γραπτώς τη συγκεκριμένη απόκλιση από το αποτέλεσμα της εκτίμησης κινδύνου που είχε διενεργήσει. Κατά συνέπεια, δεν ήμαστε σε θέση να επιβεβαιώσουμε κατά πόσον η Επιτροπή ακολουθούσε απαρεγκλίτως τη βάση κινδύνου προσέγγισή της όταν επέλεγε για να υποβάλει σε έλεγχο συμμόρφωσης τις αρχές ελέγχου με τον υψηλότερο κίνδυνο. Στον [πίνακα 1](#) παρουσιάζονται η βαθμολογία ως προς τον κίνδυνο και οι επιλεγείσες αρχές ελέγχου ανά ΓΔ.

Πίνακας 1 – Επισκόπηση της βαθμολογίας ως προς τον κίνδυνο για επιλεγμένες αρχές ελέγχου

Εκτίμηση κινδύνου του 2019	REGIO	EMPL
Πλήθος αρχών ελέγχου που εξετάστηκαν	83	101
Μέση βαθμολογία ως προς τον κίνδυνο των αρχών ελέγχου που εξετάστηκαν	38 %	30 %
Σχέδιο ελέγχου του 2019		
Διενεργηθέντες έλεγχοι συμμόρφωσης	14	12
Αρχές ελέγχου που επιλέχθηκαν για ελέγχους συμμόρφωσης	11	12
Μέση βαθμολογία ως προς τον κίνδυνο των αρχών ελέγχου που επιλέχθηκαν	53 %	26 %
Αρχές ελέγχου που επιλέχθηκαν με βαθμολογία ως προς τον κίνδυνο υψηλότερη από τον μέσο όρο	10	4

Πηγή: ΕΕΣ.

Μολονότι η Επιτροπή εντοπίζει παράτυπες δαπάνες κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης που διενεργεί, συχνά αναθεωρεί τα τελικά αποτελέσματα των ελέγχων αυτών στο στάδιο της μεταπαρακολούθησης που λαμβάνει χώρα με τη συμμετοχή των κρατών μελών

Κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης διαπιστώθηκαν παράτυπες δαπάνες, ωστόσο στο δείγμα μας υπήρχαν δύο σφάλματα που είχαν διαφύγει

37 Με τους ελέγχους συμμόρφωσης, η Επιτροπή επιδιώκει να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι οι εργασίες των αρχών ελέγχου είναι αξιόπιστες. Για τον σκοπό αυτό, σε κάθε έλεγχο συμμόρφωσης, η Επιτροπή εξετάζει συνήθως οκτώ έως δέκα πράξεις που έχουν ήδη ελεγχθεί από την αρχή ελέγχου.

38 Αναλύσαμε δείγμα δέκα ελέγχων συμμόρφωσης της Επιτροπής, οι οποίοι αφορούσαν συνολικά 73 πράξεις. Για 28 από αυτές, η Επιτροπή, στην τελική έκθεση ελέγχου συμμόρφωσης, ανέφερε διαπιστώσεις με δημοσιονομική επίπτωση. Αυτό σημαίνει ότι εντοπίστηκαν μη επιλέξιμες δαπάνες που ενδέχεται να επηρεάζουν το

ΥΣΠΣ. Στο δείγμα των δέκα πράξεων που επιλέξαμε τυχαία, εντοπίσαμε πρόσθετα σφάλματα για δύο πράξεις, τα οποία η Επιτροπή δεν είχε εντοπίσει.

39 Σε μία περίπτωση, διαπιστώσαμε ότι τα γενικά έξοδα αποδόθηκαν βάσει ενιαίου συντελεστή (επιλογή απλουστευμένου κόστους). Ενώ ο κανονισμός προβλέπει ότι οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να εγκρίνονται και να παραχωρούνται εκ των προτέρων, στην περίπτωση αυτή το κατ' αποκοπή ποσοστό εγκρίθηκε κατά την υλοποίηση της πράξης. Επιπλέον, ούτε η αρχή ελέγχου ούτε οι ελεγκτές της Επιτροπής είχαν διαπιστώσει ότι οι δαπάνες δεν είχαν δηλωθεί σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης. Παρατηρήσαμε στο σημείο αυτό ότι, στα έγγραφα εργασίας της, η Επιτροπή παρέπεμπε σε εσφαλμένη νομική διάταξη. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι δηλωθείσες δαπάνες δεν ήταν σύμφωνες με τη νομική βάση και, ως εκ τούτου, δεν ήταν επιλέξιμες. Συνεπεία αυτού του σφάλματος, το ΥΣΠΣ που ανέφερε η Επιτροπή στην τελική έκθεση ελέγχου συμμόρφωσης είχε υποεκτιμηθεί.

40 Στη δεύτερη περίπτωση, η πράξη αφορούσε την απόκτηση δύο σκαφών που προορίζονταν για την οργάνωση πολυήμερων πλωτών κρουαζιέρων. Σύμφωνα με τις αρχές του κράτους μέλους και την Επιτροπή, οι δραστηριότητες χαρακτηρίστηκαν ως «άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας» και η ενίσχυση απαλλάχθηκε από την υποχρέωση κοινοποίησης κρατικής ενίσχυσης. Δεδομένου ότι ο δικαιούχος ανέφερε στην αίτηση ότι τα σκάφη επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν εν μέρει από οντότητες του ίδιου ομίλου στον οποίο ανήκε ο δικαιούχος, η ενίσχυση ήταν πιθανό να στηρίξει τις δραστηριότητες στον τομέα της κρουαζιέρας. Η Επιτροπή έχει ρητά εντάξει τον εν λόγω τομέα στις μεταφορές, οι οποίες δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης κρατικών ενισχύσεων. Μολονότι ούτε η δομή του ομίλου ούτε οι συμφωνίες λειτουργίας αναλύθηκαν από τα κράτη μέλη ή τους ελεγκτές της Επιτροπής, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα απαραίτητα κριτήρια επιλεξιμότητας για την έγκριση της πράξης ενδεχομένως να μην πληρούνταν και ότι οι δαπάνες δεν θα έπρεπε να έχουν δηλωθεί ως επιλέξιμες.

41 Εκτός από τα ζητήματα που εντοπίσαμε ανωτέρω, για έναν από τους δέκα ελέγχους συμμόρφωσης που εξετάσαμε, διαπιστώσαμε ότι η ΓΔ REGIO και η ΓΔ EMPL είχαν καταλήξει σε διαφορετικό συμπέρασμα όσον αφορά τα οριστικά ΥΣΠΣ (βλέπε [πλαίσιο 2](#)). Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αρχή ελέγχου είχε αναφέρει κοινό ποσοστό σφάλματος που κάλυπτε τα κονδύλια και των δύο ΓΔ. Παρόμοιο ζήτημα εντοπίσαμε επίσης σε έναν από τους ελέγχους βάσει εγγράφων του δείγματός μας. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνουμε τη συγκρότηση, τον Ιούλιο του 2021, της κοινής διεύθυνσης ελέγχου για τη συνοχή (DAC), αρμόδια για όλες τις ελεγκτικές δραστηριότητες των δαπανών συνοχής. Αποστολή της DAC είναι να ασκεί όλα τα καθήκοντα διασφάλισης και ελέγχου για λογαριασμό και των δύο γενικών διευθυντών, καθώς και να αναλαμβάνει όλα τα ελεγκτικά καθήκοντα υπό την ευθύνη

τους. Η συγχώνευση των δύο προηγούμενων χωριστών διευθύνσεων ελέγχου των ΓΔ REGIO και ΓΔ EMPL αναμένεται να συμβάλει στη διασφάλιση της συνέπειας των ελεγκτικών εργασιών και των αξιολογήσεων της Επιτροπής.

Πλαίσιο 2

Έλεγχος συμμόρφωσης - Κοινό δείγμα από τέσσερα ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ

Μια αρχή ελέγχου γνωμοδότησε σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα βάσει κοινού δείγματος πράξεων από ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ για το λογιστικό έτος 2016/2017. Αντλώντας κοινό δείγμα από δύο ταμεία, η αρχή ελέγχου δημιούργησε ένα κοινό ποσοστό σφάλματος που αντιπροσωπεύει και τα δύο ταμεία.

Έπειτα από τον έλεγχο κοινού δείγματος πράξεων, η αρχή ελέγχου ανέφερε κοινό ΥΣΠΣ 0,0 %. Τόσο η ΓΔ REGIO όσο και η ΓΔ EMPL αποφάσισαν να διενεργήσουν έλεγχο συμμόρφωσης.

Μετά τον έλεγχο συμμόρφωσης στον οποίο η ΓΔ REGIO υπέβαλε οκτώ πράξεις από ΕΠ του ΕΤΠΑ, η αρχή ελέγχου αναπροσάρμοσε το κοινό ΥΣΠΣ στο 6,9 %. Ενώ η ΓΔ REGIO χρησιμοποίησε το κοινό ποσοστό σφάλματος, η ΓΔ EMPL ανέφερε ποσοστό σφάλματος μόνο για τα ΕΠ του ΕΚΤ, ανερχόμενο σε 0,3 %. Δεδομένου ότι μόνο για τα ΕΠ του ΕΤΠΑ το ΥΣΠΣ ανέρχεται σε 21,3 %, προκύπτει σημαντική υποεκτίμηση του ποσοστού από την Επιτροπή.

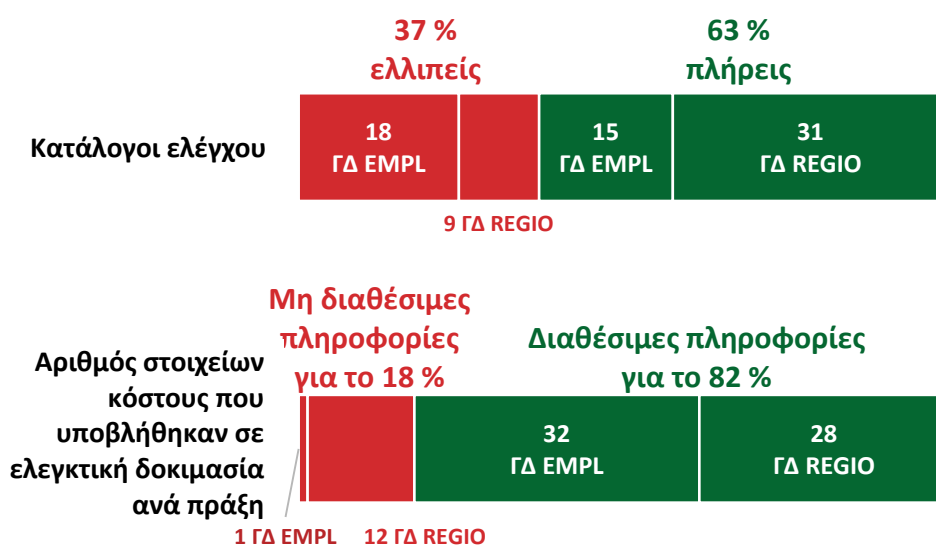
Στην περίπτωση αυτή, το μέγεθος του δείγματος ήταν αρκετό ώστε κάθε ΓΔ να μπορέσει να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με το οικείο ταμείο. Ωστόσο, θα έπρεπε να έχουν συντονιστεί και να έχουν ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση, είτε εξετάζοντας το ΥΣΠΣ για τα οικεία ταμεία είτε λαμβάνοντας υπόψη το κοινό ποσοστό, προκειμένου να αποφευχθεί η υποεκτίμηση του κινδύνου σε επίπεδο Επιτροπής.

42 Εξετάσαμε την τεκμηρίωση της Επιτροπής σχετικά με τις εργασίες που πραγματοποίησε για τις 73 πράξεις που αποτέλεσαν αντικείμενο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε. Η επαρκής τεκμηρίωση αποτελεί απαίτηση των διεθνών ελεγκτικών προτύπων, ιδίως όταν άλλοι ελεγκτές σκοπεύουν να βασιστούν στις σχετικές ελεγκτικές εργασίες και διαπιστώσεις.

43 Κάθε ΓΔ καταρτίζει ειδικούς καταλόγους ελέγχου για την εξέταση των επιλεγισών πράξεων. Διαπιστώσαμε ότι πάνω από το ένα τρίτο (37 %) των καταλόγων ελέγχου δεν είχαν συμπληρωθεί, δεδομένου ότι τουλάχιστον μία από τις ερωτήσεις ελέγχου δεν είχε απαντηθεί. Στις περιπτώσεις που υπήρχε απάντηση, αυτή περιοριζόταν συχνά σε ένα «ναι» ή ένα «όχι», χωρίς πρόσθετες πληροφορίες που να

επιτρέπουν σε τρίτο που προβαίνει σε ανεξάρτητη επισκόπηση να αξιολογήσει την επάρκεια των εργασιών που οδήγησαν στην προκειμένη απάντηση. Η τεκμηρίωση σχετικά με τις δαπάνες που ελέγχθηκαν από την Επιτροπή παρουσίαζε επίσης αδυναμίες, καθώς για σχεδόν το ένα πέμπτο (18 %) των φακέλων ελέγχου που εξετάστηκαν δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό και την αξία των στοιχείων δαπανών που ελέγχθηκαν. Στο **γράφημα 7** συνοψίζονται οι ελλείψεις που εντοπίσαμε στην τεκμηρίωση ελέγχου της Επιτροπής.

Γράφημα 7 – Αδυναμίες στην τεκμηρίωση ελέγχου της Επιτροπής

Πηγή: ΕΕΣ.

Η Επιτροπή συχνά αναθεωρεί τα τελικά αποτελέσματα του ελέγχου της κατά το στάδιο της μεταπαρακολούθησης που λαμβάνει χώρα με τη συμμετοχή των κρατών μελών

44 Όταν η Επιτροπή ολοκληρώσει τις εργασίες της, συντάσσει σχέδιο έκθεσης ελέγχου στο οποίο περιλαμβάνονται οι διαπιστώσεις των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΚΔ⁹ (κανονισμός περί κοινών διατάξεων) και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα, τα κράτη μέλη έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με την αρχική εκτίμηση της Επιτροπής ή και να διατυπώσουν αντιρρήσεις. Η Επιτροπή, αφού αναλύσει τις απαντήσεις των κρατών μελών, συντάσσει, σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες της, τελική έκθεση ελέγχου, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τα τελικά συμπεράσματά της και, όπου απαιτείται, να αναφέρει τις απαιτούμενες διορθώσεις. Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της τρεις μήνες μετά τον επιτόπιο έλεγχο της για να υποβάλει το σχέδιο έκθεσής της και επιπλέον

⁹ Άρθρο 75, παράγραφος 2, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

τρεις μήνες για να καταρτίσει την τελική έκθεση, αφού λάβει διεξοδική απάντηση από τις εθνικές αρχές.

45 Μετά την έκδοση της τελικής έκθεσης ελέγχου, η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μεταπαρακολούθησης κατά την οποία επαληθεύει κατά πόσον οι αρχές των κρατών μελών αποδέχθηκαν και εφάρμοσαν τις διορθώσεις που απέρρευσαν από τις διαπιστώσεις της ή αν αυτή πρέπει να κινήσει διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης¹⁰. Σε γενικές γραμμές, η Επιτροπή ενθαρρύνει τις αρχές των κρατών μελών να εφαρμόσουν τις διορθώσεις και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, συμμετέχει σε περαιτέρω συζητήσεις.

46 Σε σχέση με δύο από τις δέκα εκθέσεις ελέγχου συμμόρφωσης που εξετάσαμε, τα κράτη μέλη είχαν αποδεχθεί τα αποτελέσματα του ελέγχου και είχαν εφαρμόσει τις διορθώσεις. Όσον αφορά τις υπόλοιπες οκτώ εκθέσεις ελέγχου συμμόρφωσης, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνέχισαν την ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων. Για τρεις εξ αυτών, η Επιτροπή αναθεώρησε την αξιολόγησή της στην τελική έκθεση: σε μία περίπτωση, απέσυρε μία διαπίστωση και, σε άλλες δύο περιπτώσεις, επανεκτίμησε τη δημοσιονομική επίπτωση των σφαλμάτων –βλέπε [πλαίσιο 3](#) κατωτέρω. Για τις υπόλοιπες πέντε περιπτώσεις, η διαδικασία βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, και σε μία μάλιστα είχαν παρέλθει 24 μήνες από την έκδοση της τελικής έκθεσης ελέγχου, χωρίς η Επιτροπή να έχει λάβει οριστική απόφαση. Ως εκ τούτου, στην πράξη, τα συμπεράσματα που διατυπώνονταν στις τελικές εκθέσεις ελέγχου δεν ήταν οριστικά και ήταν πιθανό να τροποποιηθούν στην πορεία. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνουμε ότι η Επιτροπή δεν επιβεβαιώνει επισήμως ένα οριστικό ποσοστό σφάλματος.

---

¹⁰ Άρθρο 85 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Πλαίσιο 3

Τα τελικά ποσοστά σφάλματος δεν είναι οριστικά

Η ΓΔ EMPL διενήργησε έλεγχο συμμόρφωσης για ένα ΕΠ, στο πλαίσιο του οποίου εξετάσε οκτώ πράξεις που είχαν προηγουμένως ελεγχθεί από την αρχή ελέγχου. Η τελική έκθεση της Επιτροπής κατέληγε στο συμπέρασμα ότι έξι πράξεις παρουσίαζαν πρόσθετα σφάλματα, εκ των οποίων μάλιστα μία περιείχε σφάλμα σε ποσοστό 100 % επειδή δεν πληρούσε τα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΠ. Το ΥΣΠΣ επανυπολογίστηκε από 1,8 % σε 5,5 %. Η ΓΔ EMPL ενημέρωσε επίσης το κράτος μέλος σχετικά με τις διορθώσεις που πρέπει να εφαρμόσει για τη μείωση του ΥΣΠΣ σε λιγότερο από 2 %.

Ωστόσο, το κράτος μέλος διαφώνησε με την αξιολόγηση της Επιτροπής. Σε μεταγενέστερη επιστολή παρακολούθησης, η ΓΔ EMPL αποδέχθηκε το επιχείρημα του κράτους μέλους ότι το σφάλμα δεν ήταν «τυχαίο», δηλαδή δεν επαναλαμβανόταν στον υπόλοιπο πληθυσμό, αλλά ήταν «συστημικό», δηλαδή επαναλαμβανόταν μόνο σε συγκεκριμένες περιστάσεις, με αποτέλεσμα το ΥΣΠΣ να ανέρχεται σε 2,0 %.

Κατά την άποψή μας, η αναταξινόμηση σφάλματος από τυχαίο σε συστημικό δεν ήταν δικαιολογημένη, ούτε συμμορφωνόταν με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στις οδηγίες της Επιτροπής¹¹. Οι αρχές των κρατών μελών επιβεβαίωσαν στην Επιτροπή ότι το συγκεκριμένο σφάλμα δεν είχε επίπτωση σε καμία από τις πράξεις του πληθυσμού που δεν υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Κατά συνέπεια, το ΥΣΠΣ στην τελική έκθεση ελέγχου δεν ήταν οριστικό και εξακολουθούσε να είναι υποεκτιμημένο.

Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εφαρμόσει καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις

47 Από την επισκόπησή μας επί των 26 ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργήθηκαν το 2018 (το έτος με τα πληρέστερα διαθέσιμα στοιχεία κατά την έναρξη του ελέγχου μας) προέκυψε ότι η εφαρμογή των διορθώσεων συνιστά χρονοβόρα διαδικασία, που μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια. Αυτό δικαιολογείται από το νόμιμο δικαίωμα που έχουν τα κράτη μέλη να αμφισβητήσουν την αξίωση της Επιτροπής για δημοσιονομικές διορθώσεις¹². Από τους εν λόγω ελέγχους συμμόρφωσης, σε 19 υπήρχε αξίωση δημοσιονομικής διόρθωσης σύμφωνα με την τελική έκθεση ελέγχου της Επιτροπής. Σε εννέα περιπτώσεις, οι αρχές των κρατών μελών είχαν εφαρμόσει

¹¹ Τα συστημικά σφάλματα εντοπίζονται στο ελεγχόμενο δείγμα, έχουν επίπτωση στον μη ελεγχθέντα πληθυσμό και εμφανίζονται σε σαφώς καθορισμένες και παρόμοιες περιστάσεις (οδηγίες EGESIF_15-0002-04, σ).

¹² Άρθρο 145 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

πλήρως τις διορθώσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Με τον τρόπο αυτό, οι αρχές των κρατών μελών είχαν τη δυνατότητα να αντικαταστήσουν τις εν λόγω παράτυπες δαπάνες με άλλες δαπάνες κατά τις επόμενες λογιστικές περιόδους. Για όλες τις υπόλοιπες δέκα περιπτώσεις, οι συζητήσεις με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων εργασιών που έπρεπε να πραγματοποιηθούν από τις αρχές ελέγχου, βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη. Δύο από τους δέκα αυτούς ελέγχους συμμόρφωσης αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50 % των διορθώσεων που πρέπει να πραγματοποιηθούν.

48 Έως το τέλος του 2020, οι αρχές των κρατών μελών είχαν διορθώσει μόνο το ένα τρίτο του ποσού που έπρεπε να διορθωθεί. Το εν λόγω χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης αποτυπώνει και το χρονοβόρο της διαδικασίας.

49 Το νομοθετικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 ορίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόζει καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις σε περίπτωση σοβαρών ελλείψεων που δεν είχαν εντοπιστεί από το κράτος μέλος¹³, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 145, παράγραφος 7, του ΚΚΔ. Οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις συνεπάγονται οριστική μείωση των κονδυλίων για τα επίμαχα κράτη μέλη. Μέχρι τον Νοέμβριο του 2021, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη εφαρμόσει καθαρή δημοσιονομική διόρθωση.

Στις ΕΕΔ η Επιτροπή δημοσιοποιεί ως βασικό δείκτη κανονικότητας ένα ελάχιστο ποσοστό σφάλματος που δεν συνιστά οριστική εκτίμηση

50 Για την κατάρτιση ενός δείκτη κανονικότητας σε επίπεδο πολιτικής, κάθε ΓΔ (REGIO και EMPL) υπολογίζει καταρχάς ένα σταθμισμένο μέσο ΥΣΠΣ για τα ΕΠ που τελούν υπό τη διαχείρισή της και τον δημοσιεύει ως ΒΔΕ στις οικείες ΕΕΔ. Οι υπολογισμοί αυτοί λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα τόσο των ελέγχων βάσει εγγράφων όσο και των ελέγχων συμμόρφωσης.

51 Ενώ οι ΓΔ παρουσιάζουν τον ΒΔΕ ως τη βέλτιστη από μέρους τους εκτίμηση του ΥΣΠΣ, εντοπίσαμε ορισμένα μεθοδολογικά προβλήματα που συνεπάγονται ότι οι ΒΔΕ που δημοσιεύουν οι ΓΔ αντιπροσωπεύουν μόνο μια ελάχιστη εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος. Επισημαίνουμε επίσης ότι οι δημοσιευμένοι ΒΔΕ δεν είναι οριστικοί, εφόσον τα σχετικά ΥΣΠΣ σε επίπεδο ΕΠ επιδέχονται ακόμη αναθεώρηση στο πλαίσιο εν εξελίξει ή μελλοντικών ελεγκτικών εργασιών. Τα εν λόγω μεθοδολογικά προβλήματα παρουσιάζονται στα σημεία που ακολουθούν.

¹³ Άρθρο 145, παράγραφος 7, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Γενικά, οι περιορισμοί που χαρακτηρίζουν τη μεθοδολογία της Επιτροπής καθιστούν δυνατό τον καθορισμό μόνον ενός ελάχιστου ποσοστού σφάλματος σε επίπεδο ΕΠ

52 Οι έλεγχοι συμμόρφωσης της Επιτροπής βασίζονται σε δείγμα ΕΠ που έχει ήδη υποβληθεί σε έλεγχο από την αρχή ελέγχου. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία της, η Επιτροπή εξετάζει γενικά οκτώ έως δέκα πράξεις στο πλαίσιο κάθε ελέγχου συμμόρφωσης που διενεργεί. Η Επιτροπή επιλέγει συνήθως τις εν λόγω πράξεις κατά την κρίση της, λαμβάνοντας υπόψη διάφορους παράγοντες κινδύνου, όπως η πιθανή παρουσία κρατικών ενισχύσεων, η χρήση διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και το είδος του δικαιούχου. Κατά την επιλογή των πράξεων, συνεκτιμά επίσης το μέγεθος της πράξης και τους διαφορετικούς άξονες προτεραιότητας.

53 Αξιολογήσαμε τη διαδικασία που ακολουθεί η Επιτροπή για την επιλογή του δείγματος και διαπιστώσαμε ότι η σχετική τεκμηρίωση δεν αρκούσε για να συνδέσουμε συγκεκριμένους κινδύνους με τις επιλεγείσες πράξεις. Σημειώνουμε επίσης ότι ο αριθμός των πράξεων που επιλέγονται ενδέχεται να μην καθιστά πάντοτε δυνατή την αντιπροσώπευση όλων των ειδών πράξεων και των συναφών κινδύνων στο δείγμα των αρχών ελέγχου. Το γεγονός αυτό να αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία των προτεραιοτήτων των ΕΠ και των πράξεων που λαμβάνουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο της συνοχής. Αυτό ισχύει ιδίως στις περιπτώσεις που μια ετήσια έκθεση ελέγχου καλύπτει διάφορα ΕΠ.

54 Όσον αφορά τους δέκα ελέγχους συμμόρφωσης που εξετάσαμε, αναλύσαμε τη συχνότητα των σφαλμάτων (το ποσοστό των πράξεων με σφάλματα που δεν είχαν εντοπιστεί από τις αρχές ελέγχου) και την αύξηση του ΥΣΠΣ σε εκατοστιαίες μονάδες –βλέπε [πίνακα 2](#).

Πίνακας 2 – Επισκόπηση των πρόσθετων σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στους δέκα ελέγχους συμμόρφωσης που εξετάσαμε

Αριθ. ελέγχου	Μέγεθος δείγματος των ΑΕ ¹	Μέγεθος δείγματος της Επιτροπής ¹	Κάλυψη (αριθ. πράξεων) ²	Αριθμός πράξεων με σφάλματα ²	Συχνότητα πρόσθετων σφαλμάτων	Αύξηση του ΥΣΠΣ σε %
Συνολικά						
Σύνολο για τους 10 ελέγχους συμμόρφωσης που εξετάστηκαν	487	73	15 %	28	38 %	1,94 %
ΓΔ REGIO						
Έλεγχος 1	99	8	8 %	3	38 %	0,36 %
Έλεγχος 2	34	8	24 %	1	13 %	6,82 %
Έλεγχος 3	6	4	67 %	1	25 %	0,86 %
Έλεγχος 4	146	8	5 %	6	75 %	2,25 %
Έλεγχος 5	30	8	27 %	3	38 %	4,20 %
ΓΔ EMPL						
Έλεγχος 6	40	8	20 %	4	50 %	0,29 %
Έλεγχος 7	30	8	27 %	1	13 %	0,05 %
Έλεγχος 8	30	5	17 %	1	20 %	0,00 %
Έλεγχος 9	30	8	27 %	4	50 %	2,22 %
Έλεγχος 10	42	8	19 %	4	50 %	2,38 %

¹ ΑΕ σημαίνει αρχή ελέγχου.

² Οι αριθμοί αναφέρονται στο δείγμα της Επιτροπής.

Πηγή: ΕΕΣ.

55 Κατά κανόνα, το πλήθος των πράξεων που περιλάμβανε το δείγμα της Επιτροπής ήταν σύμφωνο με τη μεθοδολογία της, και εξυπηρετεί την ως έναν βαθμό κάλυψη πράξεων που είχαν υποβληθεί σε έλεγχο από την αρχή ελέγχου. Για τους δέκα ελέγχους συμμόρφωσης που επισκοπήσαμε, οι ΓΔ κάλυψαν το 15 % των πράξεων που είχαν ελέγξει οι αρχές ελέγχου, ποσοστό που αντιπροσωπεύει το 24 % των δαπανών που κάλυπτε το δείγμα των αρχών ελέγχου. Οι ΓΔ εντόπισαν πρόσθετα σφάλματα που δεν είχαν προηγουμένως εντοπιστεί στο πλαίσιο των εργασιών των αρχών ελέγχου στο 38 % των πράξεων που έλεγξαν. Συχνά μάλιστα τα σφάλματα που εντόπιζαν ενέπιπταν σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες. Όσον αφορά τα σφάλματα που εντόπιζε, η Επιτροπή εξέταζε κατά πόσον οι ίδιες κατηγορίες σφάλματος εμφανίζονταν και σε άλλες πράξεις που είχαν ελεγχθεί από τις αρχές ελέγχου. Σε

πέντε από τους δέκα ελέγχους συμμόρφωσης που επισκοπήσαμε, ορισμένα σφάλματα επαναλαμβάνονταν και η Επιτροπή είχε προσδιορίσει την επίπτωσή τους. Σε εννέα από τους δέκα ελέγχους συμμόρφωσης, είχε θεωρήσει τα άλλα σφάλματα ως μη επαναλαμβανόμενα. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή δεν διευρύνει το δείγμα της, προκειμένου να μειώσει τον κίνδυνο ύπαρξης σφαλμάτων που εμπίπτουν σε πρόσθετες διαφορετικές κατηγορίες και δεν έχουν εντοπιστεί σε προγενέστερο στάδιο.

56 Κατά την άποψή μας, η υψηλή συχνότητα των μη εντοπισθέντων σφαλμάτων που διαπίστωνε η Επιτροπή στο συχνά περιορισμένης εμβέλειας δείγμα πράξεων που εξέταζε υποδηλώνει το ενδεχόμενο να υπάρχουν και άλλες κατηγορίες σφαλμάτων στο υπόλοιπο δείγμα της αρχής ελέγχου που δεν εξέταζε. Αυτό σημαίνει ότι, στις περιπτώσεις αυτές, το ΥΣΠΣ είναι ένα ελάχιστο ποσοστό σε επίπεδο ΕΠ.

57 Στο **πλαίσιο 4** γίνεται εμφανές πώς με την προσέγγιση που ακολουθεί η Επιτροπή το μόνο που καθίσταται δυνατό είναι ο καθορισμός ενός ελάχιστου ποσοστού σφάλματος.

Πλαίσιο 4

Έλεγχοι συμμόρφωσης – τα πρόσθετα σφάλματα δεν εντοπίστηκαν, ούτε διορθώθηκαν

Η ΓΔ REGIO διενήργησε έλεγχο συμμόρφωσης ο οποίος κάλυπτε διάφορα ΕΠ για το λογιστικό έτος 2016-2017. Στο πλαίσιο του ελέγχου, επαναδιενήργησε τον έλεγχο οκτώ από τις 99 πράξεις που είχαν ήδη υποβληθεί σε έλεγχο από την αρχή ελέγχου. Για τρεις από τις οκτώ πράξεις, διαπίστωσε πρόσθετα σφάλματα που δεν είχε εντοπίσει η αρχή ελέγχου. Τα εν λόγω σφάλματα είχαν αντίκτυπο στο ΥΣΠΣ που αναπροσαρμόστηκε από 1,18 % σε 1,54 %. Παρότι στο δείγμα της Επιτροπής εντοπίστηκαν τρία επιπλέον σφάλματα, η ίδια έκρινε ότι είχε αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι δεν είχαν απομείνει ανεντόπιστα σφάλματα στις 91 πράξεις που δεν εξετάσε. Για τις εν λόγω πράξεις, η ΓΔ REGIO βασίστηκε στις ελεγκτικές εργασίες της αρχής ελέγχου.

Κατά τον έλεγχό μας στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας για το 2018, ελέγξαμε εννέα από τις 91 πράξεις που δεν είχαν ελεγχθεί από την Επιτροπή και εντοπίσαμε ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα σε έξι. Τα σφάλματα αυτά ήταν ποσοτικοποιήσιμα και ενέπιπταν σε διαφορετικές κατηγορίες. Ενώ η Επιτροπή είχε επίγνωση της ύπαρξης σφαλμάτων που ενέπιπταν στην κατηγορία των κρατικών ενισχύσεων και τα οποία και εντοπίσαμε, δεν είχε εντοπίσει στο δείγμα της σφάλματα που ανήκαν σε άλλες κατηγορίες σφαλμάτων. Ως αποτέλεσμα των εργασιών μας, εκτιμούμε ότι το ΥΣΠΣ ήταν τουλάχιστον 7,10 % σε σύγκριση με το 1,54 % που προέκυψε από τον έλεγχο συμμόρφωσης της Επιτροπής. Δεδομένης της υψηλής συχνότητας σφαλμάτων με δημοσιονομική επίπτωση, είναι πιθανό να υπάρχουν και άλλα πρόσθετα σφάλματα στις πράξεις που δεν ελέγχθηκαν ούτε από την Επιτροπή ούτε από εμάς.

Βάσει της μεθοδολογίας της, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να καθορίζει μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό σφάλματος σε επίπεδο ΓΔ

58 Διαπιστώσαμε ότι οι έλεγχοι βάσει εγγράφων δεν σχεδιάζονται με σκοπό τον εντοπισμό πρόσθετων μη επιλέξιμων δαπανών, γεγονός που περιορίζει την προστιθέμενη αξία τους όσον αφορά την επιβεβαίωση της εγκυρότητας των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος. Οι έλεγχοι αυτοί δεν υποκαθιστούν τους ελέγχους συμμόρφωσης (βλέπε σημείο 30). Παρ' όλα αυτά, στο πλαίσιο της μεθοδολογίας τους, οι γενικές διευθύνσεις τους χρησιμοποιούν ως βάση για τον προσδιορισμό του ποσοστού σφάλματος τόσο σε επίπεδο ταμείου όσο και σε επίπεδο ΓΔ. Ωστόσο, στο πλαίσιο εκτίμησης του συγκεντρωτικού ποσοστού σφάλματος (ΒΔΕ 5), δεν συνεκτιμούν την επίπτωση που έχουν στα μη ελεγχθέντα ΕΠ τα σφάλματα που εντοπίστηκαν κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης (έλεγχοι βάσει εγγράφων).

59 Κατά την άποψή μας, η παραδοχή ότι τα μη ελεγχθέντα ΕΠ δεν περιέχουν πρόσθετα σφάλματα δεν είναι βάσιμη. Αν και η Επιτροπή εντοπίζει στο δείγμα πράξεων/ΕΠ που έχουν ελεγχθεί από τις αρχές ελέγχου σημαντικό αριθμό μη αναφερθέντων σφαλμάτων, οι μεθοδολογικές αδυναμίες στην προσέγγισή της έχουν ως αποτέλεσμα τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρει ως ΒΔΕ σε επίπεδο ΓΔ να είναι μόνο ένα ελάχιστο ποσοστό σφάλματος. Ως εκ τούτου, είναι πιθανό το πραγματικό επίπεδο σφάλματος να είναι υψηλότερο.

60 Πέραν του συγκεκριμένου ΒΔΕ, από το 2018 αμφότερες οι ΓΔ γνωστοποιούν επίσης ένα εκτιμώμενο μέγιστο ποσοστό σφάλματος, το οποίο είναι σχεδιασμένο κατά τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο δυνητικός αντίκτυπος των εν εξελίξει ελεγκτικών εργασιών στις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που παρουσιάζονται στις ΕΕΔ. Προκειμένου να καθοριστεί αυτό το μέγιστο ποσοστό, για τα ΕΠ εκείνα για τα οποία οι σχετικές ελεγκτικές εργασίες βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη αμφότερες οι ΓΔ χρησιμοποίησαν κατ' αποκοπή ποσοστά.

61 Από το 2019, και στις δύο ΕΕΔ διευκρινίζεται επίσης ότι στα μέγιστα ποσοστά συνεκτιμώνται τυχόν σφάλματα που δεν περιλαμβάνονται στο δείγμα των πράξεων των ΕΠ που έχει υποβληθεί σε έλεγχο είτε από την Επιτροπή είτε από το ΕΕΣ. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2019, θεωρήσαμε το ποσοστό αυτό καταλληλότερο, καθώς λαμβάνει υπόψη τον πιθανό αντίκτυπο ελεγκτικών εργασιών που βρίσκονται σε εξέλιξη¹⁴. Ενώ η ΓΔ REGIO εφάρμοσε την προσέγγιση που περιγράφεται στην οικεία ΕΕΔ, η ΓΔ EMPL δεν έλαβε πλήρως υπόψη τυχόν σφάλματα πέραν εκείνων που είχαν εντοπιστεί. Η προσέγγιση της Επιτροπής, όπως εφαρμόζεται από τη ΓΔ REGIO, έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που ανταποκρίνεται στη διαπίστωσή μας¹⁵ ότι οι ελεγκτικές εργασίες συνεχίζονται ακόμη και μετά την αναφορά των ποσοστών στις ΕΕΔ. Ωστόσο, δεν λαμβάνει υπόψη άλλα μεθοδολογικά ζητήματα, όπως η αδυναμία να εντοπιστούν μη επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των ελέγχων βάσει εγγράφων, η περιορισμένη κάλυψη των ΕΠ από τους ελέγχους συμμόρφωσης της Επιτροπής και ο κίνδυνος μη εντοπισμού σφαλμάτων κατά την επανεξέταση των πράξεων.

Τα ετήσια ποσοστά σφάλματος σε επίπεδο ταμείου ή ΓΔ δεν είναι οριστικά

62 Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2018, υπογραμμίσαμε το γεγονός ότι στην πλειονότητα τους οι διατάξεις που αφορούν το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 μεταθέτουν την τελική αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των

¹⁴ Ετήσια έκθεση για το 2019, σημείο 5.56.

¹⁵ Ετήσια έκθεση για το 2018, σημείο 6.63.

δηλωθεισών δαπανών για ορισμένες πράξεις σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι συνήθως στο κλείσιμο¹⁶. Αυτό ισχύει για σειρά πράξεων στα περισσότερα ΕΠ, ιδίως δε για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μέσων, για την εκκαθάριση προκαταβολών κρατικών ενισχύσεων, για την τελική αξιολόγηση πράξεων που παράγουν έσοδα και για τον χειρισμό μη λειτουργικών πράξεων. Μολονότι η Επιτροπή έχει αποκλείσει τις προκαταβολές για χρηματοδοτικά μέσα από τους ΒΔΕ για τους οποίους αναφέρει στοιχεία στις ΕΕΔ της, η καθυστερημένη αξιολόγηση των άλλων ζητημάτων επιλεξιμότητας ενδέχεται να επηρεάσει τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρθηκαν για τα εν λόγω έτη. Αυτό ενισχύει περαιτέρω το συμπέρασμά μας ότι τα ποσοστά που παρουσιάζονται στις ΕΕΔ δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητως την τελική αξιολόγηση των ΓΔ. Εάν εμφανιστεί κάποιο σφάλμα στις συγκεκριμένες κατηγορίες πράξεων σε μεταγενέστερο χρόνο, τα ποσοστά σφάλματος των σχετικών ΕΠ θα πρέπει να επαναξιολογηθούν και να αναπροσαρμοστούν προς τα πάνω.

Οι επιφυλάξεις πάσχουν από έλλειψη ολοκληρωμένων πληροφοριών

63 Στις ΕΕΔ των ΓΔ, οι γενικοί διευθυντές προβαίνουν σε δήλωση διασφάλισης στην οποία δηλώνουν ότι οι θεσπισθείσες διαδικασίες ελέγχου παρέχουν τα απαραίτητα εγγύα για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Οι γενικοί διευθυντές δύνανται να διατυπώσουν επιφύλαξη σχετικά με καθορισμένους τομείς εσόδων και δαπανών, όταν θεωρούν ότι δεν καλύπτονται από τη γενική δήλωση. Στον τομέα της συνοχής, οι γενικοί διευθυντές διατυπώνουν επιφυλάξεις σε επίπεδο ΕΠ και όχι σε επίπεδο ταμείου.

64 Σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής, προκειμένου ένα ΕΠ να περιληφθεί στην επιφύλαξη για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, πρέπει να συντρέχουν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια¹⁷:

- συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΣΠΣ) άνω του 10 %·
- ελλείψεις σε βασικά στοιχεία των συστημάτων, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε παρατυπίες άνω του 10 % και για των οποίων την αποκατάσταση δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί κατάλληλα διορθωτικά μέτρα·
- ΥΣΠΣ άνω του 2 %·

¹⁶ Ετήσια έκθεση για το 2018, σημεία 6.68-6.71, και σύσταση 6.3.

¹⁷ Όπως ορίζεται στο παράρτημα IV των ΕΕΔ για το 2019.

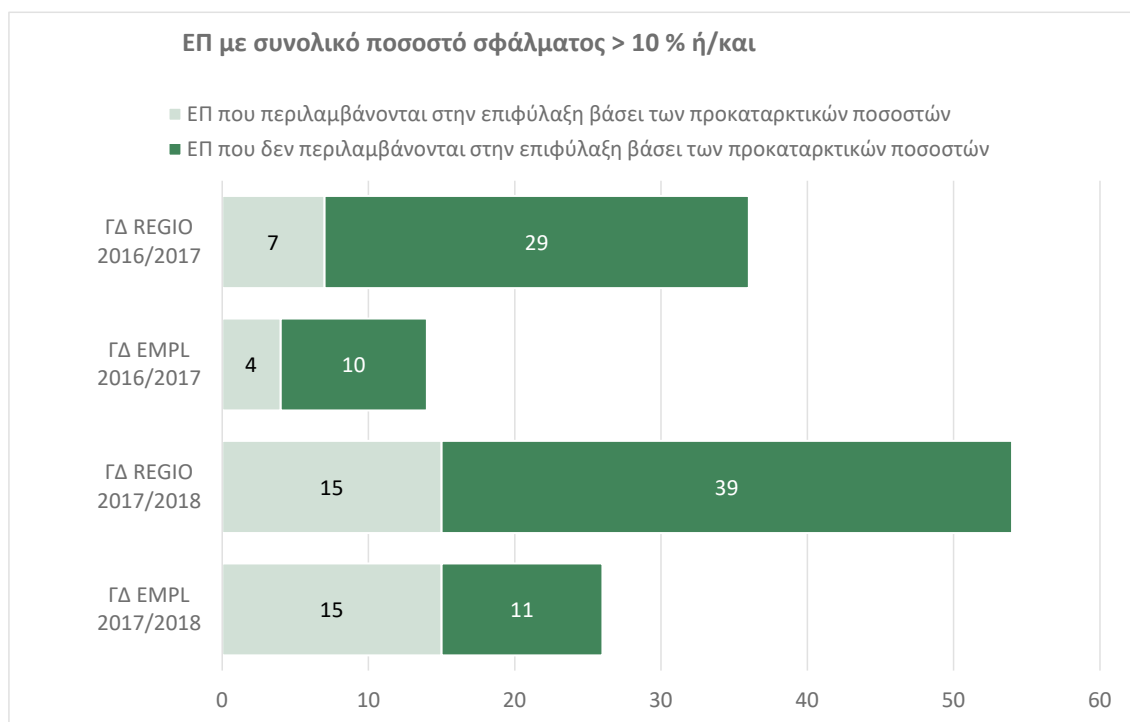
- ο ουσιώδη προβλήματα σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών.

Κατά την απόφασή της να διατυπώσει ή μη επιφύλαξη, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη ποιοτικές αδυναμίες που θα μπορούσαν να πλήξουν σημαντικά τη φήμη της.

65 Η Επιτροπή εφαρμόζει τα κριτήρια αυτά στις δαπάνες που έχουν δηλωθεί στους τελευταίους διαθέσιμους φακέλους διασφάλισης. Ενώ οι φάκελοι αυτοί αποτελούν αντικείμενο των εργασιών της Επιτροπής για την αποδοχή των λογαριασμών κατά το έτος δημοσίευσης των ΕΕΔ, η Επιτροπή ολοκληρώνει την αξιολόγηση κανονικότητας και επιβεβαιώνει τα ΥΣΠΣ ανά ΕΠ στις ΕΕΔ των επόμενων ετών.

66 Εξετάσαμε τα επιβεβαιωμένα ποσοστά για τα λογιστικά έτη 2016/2017 και 2017/2018 στις ΕΕΔ των επόμενων ετών (2018 και 2019 αντίστοιχα). Για καθένα από τα ΕΠ και για τις δύο ΓΔ, αναλύσαμε πληροφορίες από μεταγενέστερους ελέγχους συμμόρφωσης και άλλες ελεγκτικές εργασίες που εκτελέστηκαν μετά τη διατύπωση των επιφυλάξεων. Τα αποτελέσματα παρατίθενται στο [γράφημα 8](#), όπου καθίστανται εμφανείς οι εγγενείς περιορισμοί του συστήματος.

Γράφημα 8 – Επισκόπηση των ΕΠ για τα οποία διατυπώνεται επιφύλαξη και τα οποία παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά σφάλματος ή/και ποσοστά άνω του ορίου σημαντικότητας

Πηγή: ΕΕΣ.

67 Συνολικά, από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι οι γενικοί διευθυντές δήλωναν στις ΕΕΔ ότι είχαν αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την κανονικότητα των

δαπανών, βάσει προκαταρκτικών ποσοστών για τα ΕΠ. Ωστόσο, από τις επακόλουθες ελεγκτικές εργασίες διαπιστώθηκε ότι, σε πληθώρα περιπτώσεων, οι αναπροσαρμοσμένες τιμές για το ΣΠΣ υπερέβαιναν το 10 % ή/και ότι το ΥΣΠΣ υπερέβαινε το 2 %. Αυτό καταδεικνύει τους εγγενείς περιορισμούς στην προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τη διατύπωση επιφυλάξεων σχετικά με τις δαπάνες του ημερολογιακού έτους. Στο **πλαίσιο 5** παραθέτουμε παράδειγμα ενδεικτικό των εγγενών αυτών περιορισμών.

Πλαίσιο 5

ΓΔ EMPL — Οι επιφυλάξεις διατυπώνονται ενώ δεν υπάρχουν ολοκληρωμένες πληροφορίες

Μετά την εξέταση στην οποία υπέβαλε φάκελο διασφάλισης για το λογιστικό έτος 2017/2018, που αφορούσε δαπάνες πραγματοποιηθείσες από την 1η Ιουλίου 2017 έως τις 30 Ιουνίου 2018, η ΓΔ EMPL θεώρησε ότι το ΥΣΠΣ για ένα περιφερειακό ΕΠ ανερχόταν σε 2,00 %. Δεδομένου ότι το ποσοστό αυτό δεν υπερέβαινε το σχετικό κατώτατο όριο, η ΓΔ EMPL δεν διατύπωσε επιφύλαξη και παρείχε διασφάλιση σχετικά με τις δαπάνες του 2018 για το εν λόγω ΕΠ στην ΕΕΔ της για το 2018.

Από τον έλεγχο συμμόρφωσης που διενεργήθηκε μετά τη δημοσίευση της ΕΕΔ για το 2018 προέκυψε αναπροσαρμοσμένο ΥΣΠΣ της τάξης του 4,38 %, το οποίο, σε περίπτωση που ο κύκλος ελέγχου είχε ολοκληρωθεί, θα αποτελούσε βάσιμο λόγο για τη διατύπωση επιφύλαξης.

Οι πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα στον τομέα της συνοχής που περιλαμβάνονται στην ΕΕΔΕ αναπαράγουν τις ελλείψεις των ΕΕΔ

Με την υποστήριξη των κεντρικών υπηρεσιών, το Σώμα των Επιτρόπων εγκρίνει την ΕΕΔΕ και φέρει την ευθύνη για το περιεχόμενό της

68 Στα σημεία που ακολουθούν εστιάζουμε στην παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων που παρατίθενται σχετικά με την κανονικότητα στο τμήμα 2 της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), συμπεριλαμβανομένου του τομέα

της συνοχής. Η ΕΕΔΕ αποτελεί την κύρια συνεισφορά της Επιτροπής στην ετήσια διαδικασία απαλλαγής και συνίσταται σε δύο τμήματα:

- το τμήμα 1 –Επιδόσεις και αποτελέσματα– που περιλαμβάνει υψηλού επιπέδου επισκόπηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων¹⁸ και
- το τμήμα 2 –Εσωτερικός έλεγχος και δημοσιονομική διαχείριση– όπου παρουσιάζεται η διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων συνοπτικών πληροφοριών από τις ΕΕΔ, εκτίμησης του επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες της ΕΕ και του εκτιμώμενου από την Επιτροπή κινδύνου κατά την πληρωμή για τις σχετικές ετήσιες δαπάνες της ΕΕ, τόσο στο σύνολό τους όσο και σε διάφορους τομείς πολιτικής, μεταξύ δε αυτών και του τομέα της συνοχής¹⁹.

69 Οι πληροφορίες σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου και τη δημοσιονομική διαχείριση που παρουσιάζονται στην ΕΕΔΕ βασίζονται στις ΕΕΔ των διαφόρων γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής. Η αρμοδιότητα για την παροχή των πληροφοριών που δημοσιοποιούνται στην ΕΕΔΕ συμβαδίζει με την κατανομή αρμοδιοτήτων που προβλέπεται στις ρυθμίσεις διακυβέρνησης που ισχύουν στην Επιτροπή. Οι γενικοί διευθυντές είναι υπεύθυνοι για την αξιοπιστία των πληροφοριών που περιέχονται στις οικείες ΕΕΔ, ενώ η ΕΕΔΕ εγκρίνεται από το Σώμα των Επιτρόπων, το οποίο, κατά συνέπεια, είναι σε τελική ανάλυση υπεύθυνο και καθ' ύλην αρμόδιο για την κατάρτιση της έκθεσης και τις πληροφορίες που αυτή περιέχει.

70 Στο *γράφημα 9* αποτυπώνεται η διαδικασία που ακολουθείται μέχρι τη δημοσίευση της ΕΕΔΕ, όπου σκιαγραφείται η ως άνω κατανομή αρμοδιοτήτων καθώς

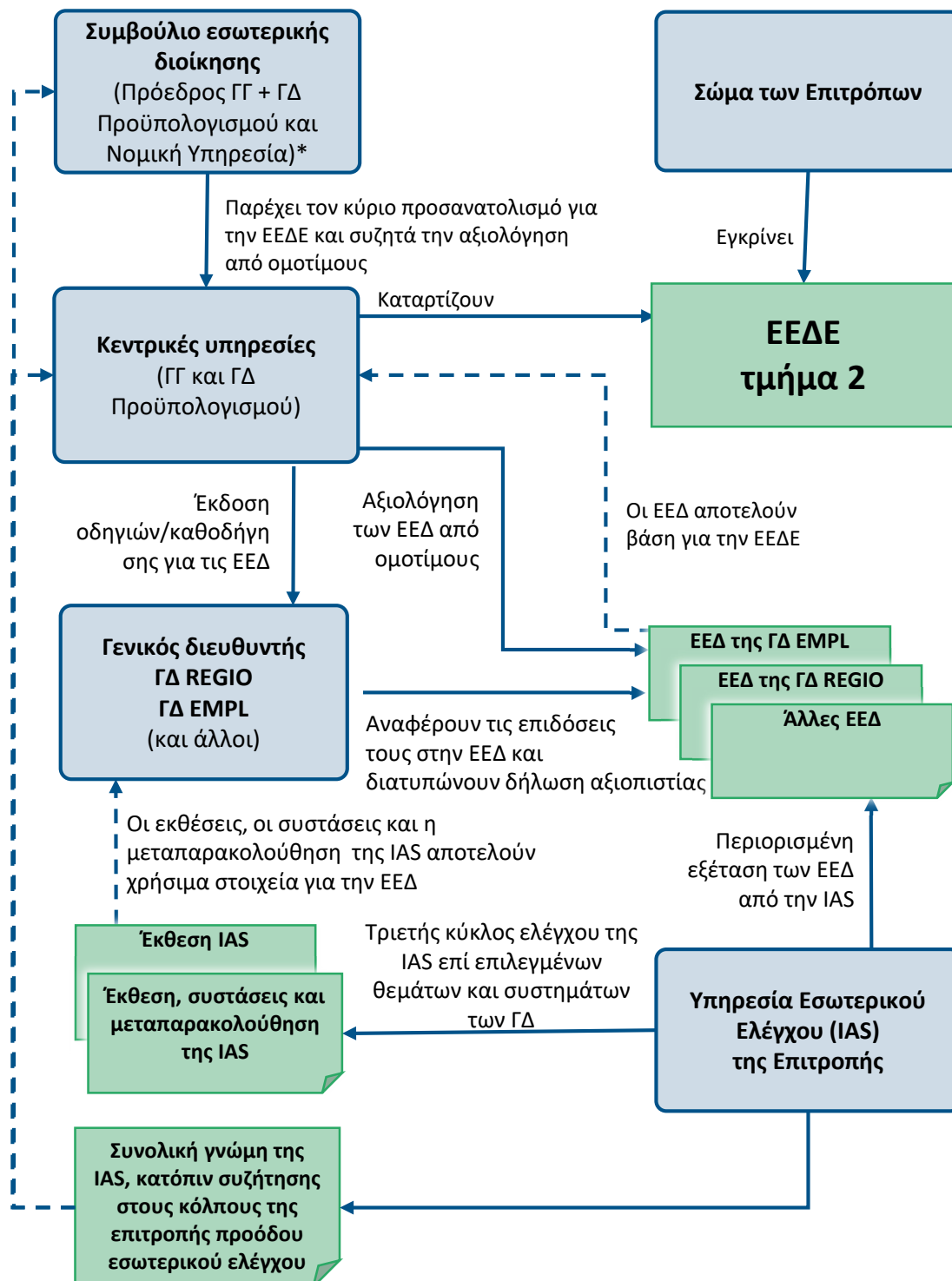
¹⁸ Το συγκεκριμένο τμήμα της ΕΕΔΕ αποτελεί την έκθεση που η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει δυνάμει του άρθρου 318 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁹ Άρθρο 247, παράγραφος 1, στοιχείο β), του δημοσιονομικού κανονισμού: Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις που περιλαμβάνει σαφή και περιεκτική σύνοψη όσων έχουν επιτευχθεί στο πλαίσιο του εσωτερικού ελέγχου και της δημοσιονομικής διαχείρισης που αναφέρονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων κάθε κύριου διατάκτη και περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με βασικές ρυθμίσεις διακυβέρνησης στην Επιτροπή, καθώς και:

- (i) εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες της Ένωσης, βάσει συνεκτικής μεθοδολογίας και εκτίμηση των μελλοντικών διορθώσεων·
- (ii) πληροφορίες σχετικά με τις προληπτικές και διορθωτικές ενέργειες που καλύπτουν τον προϋπολογισμό, όπου θα εμφανίζονται οι δημοσιονομικές επιπτώσεις των ενεργειών που έχουν αναληφθεί για την προστασία του προϋπολογισμού από δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά παράβαση του νόμου·
- (iii) πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης.

και η συμβολή καθενός εκ των γενικών διευθυντών (στις ΕΕΔ), των κεντρικών υπηρεσιών και της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου (IAS).

Γράφημα 9 – Διαδικασία κατάρτισης του τμήματος 2 της ΕΕΔΕ

Σημ.: Οι εκπρόσωποι των ιδιαίτερων γραφείων του Προέδρου και του Επιτρόπου Προϋπολογισμού και Διοίκησης είναι παρατηρητές στο συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης.

Πηγή: ΕΕΣ.

Η ΕΕΔΕ αναπαράγει τους περιορισμούς στις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που περιλαμβάνονται στις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και EMPL

71 Αρμόδιες για την κατάρτιση της ΕΕΔΕ είναι οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής, η ΓΔ Προϋπολογισμού και η Γενική Γραμματεία, οι οποίες βασίζονται στις ΕΕΔ των διαφόρων ΓΔ. Για τον σκοπό αυτό, εξετάζουν το περιεχόμενο των ΕΕΔ, παρέχουν αναπληροφόρηση και διοργανώνουν συναντήσεις των ΓΔ με ομοτίμους τους για σχετική αξιολόγηση. Ωστόσο οι γενικοί διευθυντές είναι αυτοί που, στο πλαίσιο της ευθύνης τους για την καθημερινή διαχείριση της οικείας ΓΔ, έχουν την εντολή για την πραγματοποίηση τυχόν αλλαγών.

72 Οι κεντρικές υπηρεσίες ενημερώνουν το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης σχετικά με τυχόν σημαντικά ζητήματα που εντοπίζουν κατά την αξιολόγηση από ομοτίμους. Κατά τα έτη που εξετάσαμε, δεν ανέφεραν τυχόν εναπομείναντα προβλήματα με τους βασικούς δείκτες επιδόσεων που παρουσιάζονταν στις ΕΕΔ των ΓΔ REGIO και EMPL. Αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι οι κεντρικές υπηρεσίες αποδέχθηκαν τα ποσοστά που αναφέρονταν σε αυτές τις ΕΕΔ, καθώς και την προσέγγιση βάσει της οποίας αυτά διαμορφώθηκαν.

73 Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος κατά την πληρωμή για τον τομέα της συνοχής που είχε δημοσιευθεί στις ΕΕΔΕ που εξετάσαμε χαρακτηρίζεται από τους ίδιους περιορισμούς με τα αντίστοιχα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται στις ΕΕΔ των ΓΔ. Για τους λόγους που προαναφέρονται, πρόκειται απλώς και μόνο για εκτίμηση ενός ελάχιστου ποσοστού (βλέπε σημεία [58-62](#)), το οποίο δεν είναι οριστικό και πιθανόν να είναι υποεκτιμημένο.

74 Στο πλαίσιο αυτό, επισημάναμε ότι οι κεντρικές υπηρεσίες εκδίδουν μεν οδηγίες/καθοδήγηση για τις ΕΕΔ, συμπεριλαμβανομένων τυποποιημένων απαιτήσεων για την ποιότητα και τη συγκρισιμότητα για ολόκληρη την Επιτροπή, χωρίς να λαμβάνουν οι ίδιες από τον καθ' ύλην αρμόδιο για την ΕΕΔΕ λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με το περιεχόμενο και την εμβέλεια της ΕΕΔΕ ή για την επισκόπηση των ΕΕΔ άλλων ΓΔ. Η εκπόνηση τέτοιων οδηγιών από το Σώμα των Επιτρόπων θα διασφάλιζε τη συνάφεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών που περιέχει η ΕΕΔΕ²⁰.

---

²⁰ Ετήσια έκθεση για το 2020, σημείο 1.36.

Συμπεράσματα και συστάσεις

75 Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, εξετάσαμε τις εργασίες της Επιτροπής σχετικά με τους ετήσιους φακέλους διασφάλισης των κρατών μελών, οι οποίες αποτελούν τη βάση για την επικύρωση και την επιβεβαίωση των ετήσιων υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου. Σε συνδυασμό με τα στοιχεία που αναφέρει η Επιτροπή στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της (ΕΕΔ) και στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), αναλύσαμε την αξιοπιστία των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρουσιάζει η Επιτροπή. Με τις συστάσεις που διατυπώνουμε αποσκοπούμε στην περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας του ισχύοντος συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, χωρίς να το επιβαρύνουμε με επιπλέον στάδια.

76 Συνολικά, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή εκτελεί σημαντικό όγκο εργασιών στο πλαίσιο της αποδοχής των ετήσιων λογαριασμών των κρατών μελών και της επαλήθευσης της αξιοπιστίας των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρουσιάζονται στις εκθέσεις των αρχών ελέγχου των κρατών μελών. Συνολικά, βάσει των παρατηρήσεών μας, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή παρέχει μόνο μια ελάχιστη και πάντως όχι οριστική εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος (ΕΠ) και γενικής διεύθυνσης (ΓΔ) και, συνακολούθως, στην ΕΕΔΕ που καταρτίζει.

77 Διαπιστώσαμε ότι, για την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, αποδέχθηκε τους ετήσιους λογαριασμούς χωρίς να λάβει υπόψη την κανονικότητα των σχετικών δαπανών (σημείο 21). Μολονότι ο νομοθέτης εισήγαγε την παρακράτηση του 10 %, με σκοπό την προστασία του ενωσιακού προϋπολογισμού, η Επιτροπή καλούνταν να αποδεσμεύσει το συγκεκριμένο ποσό ακόμη και όταν οι αρχές ελέγχου των κρατών μελών είχαν επιβεβαιώσει υπολειπόμενο σφάλμα άνω του ορίου σημαντικότητας του 2 % και οι δικί της έλεγχοι κανονικότητας δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί. Οι διατάξεις που διέπουν τη συγκεκριμένη παρακράτηση έχουν αλλάξει για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (σημείο 22). Μολονότι η Επιτροπή δεν μπορεί πλέον να αποδέχεται λογαριασμούς με επιβεβαιωμένο υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΥΣΠΣ) άνω του ορίου σημαντικότητας του 2 %, θα εξακολουθήσει να αποδεσμεύει τη μειωμένη πλέον παρακράτηση του 5 % πριν από την ολοκλήρωση των ελέγχων κανονικότητας.

Σύσταση 1 – Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει νομοθετική αναθεώρηση, προκειμένου να διασφαλιστεί η επαρκής προστασία του παρακρατούμενου ποσού των πληρωμών πριν από την αποδέσμευσή του

Χάριν προστασίας του ενωσιακού προϋπολογισμού, συνιστούμε στην Επιτροπή να προτείνει αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027, με την οποία θα διευθετείται το ζήτημα του κινδύνου που παραμένει αφού αποδεσμευθεί η παρακράτηση του 5 %. Η Επιτροπή πρέπει να μπορεί να αποδεσμεύει το παρακρατηθέν ποσό μόνον αφού έχει ολοκληρώσει τις εργασίες της σχετικά με την κανονικότητα ενός ΕΠ για μια συγκεκριμένη λογιστική περίοδο ή το αργότερο κατά το κλείσιμο του προγράμματος.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: επόμενη αναθεώρηση, το αργότερο κατά την ενδιάμεση επανεξέταση του νομικού πλαισίου για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.

78 Οι έλεγχοι βάσει εγγράφων στους οποίους υποβάλλει η Επιτροπή όλους τους ετήσιους φακέλους διασφάλισης που της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη δεν είναι σχεδιασμένοι για τον σκοπό του εντοπισμού πρόσθετων μη επιλέξιμων δαπανών (σημεία 23-25). Οι αναπροσαρμογές των ποσοστών σφάλματος, κατόπιν των ελέγχων βάσει εγγράφων, βασίζονται συνήθως σε προβλήματα που έχουν εντοπιστεί σε προηγούμενα έτη (σημείο 26). Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι στο πλαίσιο των ελέγχων βάσει εγγράφων δεν εντοπίζονταν ούτε διορθώνονταν παράτυπες δαπάνες (σημεία 28-30). Ως εκ τούτου, έχουν περιορισμένη μόνον αξία όσον αφορά την επιβεβαίωση της κανονικότητας των σχετικών πράξεων και της εγκυρότητας των ΥΣΠΣ που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου.

79 Μολονότι στη στρατηγική ελέγχου της η Επιτροπή προβλέπει την εφαρμογή προσέγγισης βάσει κινδύνου για την επιλογή των αρχών ελέγχου που θα υποβάλει στους ελέγχους συμμόρφωσης διαπιστώσαμε ότι η κατάταξη των αρχών ελέγχου βάσει κινδύνου δεν αντιστοιχούσε πάντοτε σε αυτές που επέλεγε για να υποβάλει σε έλεγχο συμμόρφωσης (σημεία 33-35). Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι η τελική επιλογή των αρχών ελέγχου, και συγκεκριμένα στη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, δεν ήταν πλήρως σύμφωνη με τα αποτελέσματα της διενεργηθείσας εκτίμησης κινδύνου και η Επιτροπή δεν αιτιολογούσε εγγράφως τη συγκεκριμένη απόκλιση (σημείο 36).

80 Από την αξιολόγηση στην οποία υποβάλαμε τις εργασίες ελέγχου της Επιτροπής αναδείχθηκε σειρά αδυναμιών. Διαπιστώσαμε αδυναμίες στην τεκμηρίωση ελέγχου, οι οποίες δυσχέραναν την από μέρους μας αξιολόγηση της καταλληλότητας των

εργασιών που εκτέλεσε η Επιτροπή (σημεία 42 και 43). Σε δύο από τις δέκα πράξεις που εξετάσαμε, εντοπίσαμε επιπρόσθετα σφάλματα που επηρέαζαν την κανονικότητα των σχετικών δαπανών και τα οποία η Επιτροπή δεν είχε εντοπίσει, κάτι που είχε επίσης αντίκτυπο στα συναφώς αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος (σημεία 38-40).

81 Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή καταρτίζει τις εκθέσεις ελέγχου συμμόρφωσης εντός των προθεσμιών που προβλέπει η νομοθεσία (σημείο 44). Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις που εξετάσαμε, η Επιτροπή συνέχισε να ανταλλάσσει πληροφορίες και απόψεις με τα κράτη μέλη, σε ένα στάδιο μεταπαρακολούθησης έπειτα από την αποστολή της τελικής έκθεσης, κατά το οποίο εξακριβώνει αν οι αρχές των κρατών μελών αποδέχθηκαν και εφάρμοσαν τις απαιτούμενες διορθώσεις. Αυτό σημαίνει ότι τα αποτελέσματα και τα ποσοστά σφάλματος που παρουσιάζονται στις τελικές εκθέσεις δεν ήταν πάντα οριστικά (σημεία 45 και 46). Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνουμε ότι η Επιτροπή δεν επιβεβαιώνει επισήμως ένα τελικό ποσοστό σφάλματος στις αρχές των κρατών μελών.

82 Έπειτα από επισκόπηση δείγματος διορθώσεων διαπιστώσαμε ότι αυτές εφαρμόζονται έπειτα από χρονοβόρα διαδικασία, η οποία μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια, κάτι που δικαιολογείται και από το νόμιμο δικαίωμα που έχουν τα κράτη μέλη να αμφισβητήσουν την Επιτροπή (σημεία 47 και 48). Μέχρι τον Νοέμβριο του 2021, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη εφαρμόσει καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις (σημείο 49).

83 Η πλήρωση ορισμένων κριτηρίων επιλεξιμότητας μπορεί να εξακριβωθεί μόνο κατά το κλείσιμο του προγράμματος. Το γεγονός αυτό επηρεάζει την ετήσια αξιολόγηση της Επιτροπής και σημαίνει ότι τα ετήσια ποσοστά σφάλματος των σχετικών ΕΠ ενδέχεται να μην είναι οριστικά και πιθανόν να πρέπει να επαναξιολογηθούν και να αναπροσαρμοστούν προς τα πάνω. Οι πιθανές παράτυπες δαπάνες στα εν λόγω ΕΠ δεν εντοπίζονται ούτε διορθώνονται μέχρι το κλείσιμο, παρά την ύπαρξη ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου για τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής, το οποίο προοριζόταν να διευκολύνει την ετήσια αποδοχή των λογαριασμών. Η σύσταση που διατυπώσαμε σχετικά με το ζήτημα αυτό στην ετήσια έκθεσή μας για το 2018²¹ εξακολουθεί να ισχύει (σημείο 62).

---

²¹ Ετήσια έκθεση για το 2018, σύσταση 6.3 – Ρυθμίσεις κλεισίματος της περιόδου 2014-2020.

Σύσταση 2 – Η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει τις ελεγκτικές εργασίες της, την τεκμηρίωση του ελέγχου και τη διαδικασία ελέγχου

Συνιστούμε στην Επιτροπή να λάβει τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι:

- α) το σχέδιο ελέγχων συμμόρφωσης που ακολουθεί συμβαδίζει με τη δική της εκτίμηση των κινδύνων· στις περιπτώσεις που προσμετρώνται και άλλες παράμετροι με αποτέλεσμα να χρειάζεται κάποια αλλαγή, η Επιτροπή πρέπει να τεκμηριώνει με σαφήνεια και να εξηγεί τους λόγους για την αλλαγή αυτή,
- β) οι εργασίες ελέγχου της είναι επαρκώς τεκμηριωμένες,
- γ) η διαδικασία ελέγχου της ενισχύεται προκειμένου να εντοπίζει και να διορθώνει πιθανές αδυναμίες στις εργασίες της,
- δ) τα κράτη μέλη λαμβάνουν χωριστά επίσημη επιβεβαίωση του τελικού ΥΣΠΣ για έκαστο ΕΠ και λογιστικό έτος.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: λογιστικό έτος 2020/2021.

84 Στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργεί η Επιτροπή χρησιμοποιώντας την επαγγελματική της κρίση, επιλέγει και εξετάζει συνήθως οκτώ έως δέκα πράξεις από το δείγμα πράξεων που έχει σχηματίσει η ίδια η αρχή ελέγχου προκειμένου να το υποβάλει σε έλεγχο (σημείο 52). Η εξέταση αυτή αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην αξιολόγηση των εργασιών της αρχής ελέγχου και των σχετικών αποτελεσμάτων. Μολονότι, στους ελέγχους συμμόρφωσης που επισκοπήσαμε, η Επιτροπή είχε διαπιστώσει ορισμένα μη εντοπισθέντα σφάλματα, από την περιορισμένη κάλυψη των ελεγκτικών δοκιμασιών των αρχών ελέγχου, καθώς από τα δικά μας αποτελέσματα, συνάγεται η πιθανότητα να υπάρχουν περισσότερα σφάλματα που δεν έχουν εντοπιστεί, ούτε διορθωθεί (σημεία 53-55). Ως εκ τούτου, γενικά, η μεθοδολογία της Επιτροπής καθιστά δυνατό μόνο τον καθορισμό ενός ελάχιστου ποσοστού σφάλματος σε επίπεδο ΕΠ (σημεία 56 και 57).

85 Για την κατάρτιση ενός δείκτη κανονικότητας σε επίπεδο πολιτικής, κάθε γενική διεύθυνση (ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης) υπολογίζει κατ' αρχάς ένα σταθμισμένο μέσο ΥΣΠΣ για τα ΕΠ που τελούν υπό τη διαχείρισή της και τον δημοσιεύει ως βασικό δείκτη επιδόσεων (ΒΔΕ) στις οικείες ΕΕΔ. Στους υπολογισμούς αυτούς συνεκτιμώνται τα αποτελέσματα τόσο των ελέγχων βάσει εγγράφων όσο και των ελέγχων συμμόρφωσης. Αμφότερες οι ΓΔ κοινοποιούν επίσης ένα εκτιμώμενο μέγιστο

ποσοστό σφάλματος, σχεδιασμένο έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο δυνητικός αντίκτυπος των εν εξελίξει ελεγκτικών εργασιών στις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που παρουσιάζονται στις ΕΕΔ. Ενώ οι ΓΔ παρουσιάζουν τον ΒΔΕ ως τη βέλτιστη από μέρους τους εκτίμηση του ΥΣΠΣ, από τις εργασίες μας προκύπτει ότι ο ΒΔΕ που δημοσιεύουν οι ΓΔ δεν αποτελεί παρά μια ελάχιστη τιμή. Αυτό οφείλεται στην περιορισμένη κάλυψη, στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργεί η Επιτροπή, τόσο των ΕΠ όσο και των σχετικών πράξεων, στους εγγενείς περιορισμούς των ελέγχων βάσει εγγράφων και σε προβλήματα που σχετίζονται με τις ελεγκτικές εργασίες της (σημεία 58 και 59). Θεωρούμε ότι οι δημοσιευμένοι ΒΔΕ δεν είναι οριστικοί, εφόσον τα σχετικά ΥΣΠΣ σε επίπεδο ΕΠ επιδέχονται ακόμη αναθεώρηση στο πλαίσιο εν εξελίξει ή μελλοντικών ελεγκτικών εργασιών (σημεία 46 και 62).

86 Οι επιφυλάξεις των ΓΔ σχετικά με επιμέρους προγράμματα αποτελούν ακόμη μια κομβική παράμετρο σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών στον τομέα της συνοχής. Οι ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης διατυπώνουν επιφυλάξεις με βάση δαπάνες που δεν έχουν ακόμη υποβληθεί στον έλεγχο κανονικότητας της Επιτροπής (σημείο 65). Εξαιτίας των εγγενών χρονικών περιορισμών της διαδικασίας ελέγχου, για την πλειονότητα των ΕΠ για τα οποία είχε προκύψει σημαντικό επίπεδο σφάλματος στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών της Επιτροπής δεν είχε διατυπωθεί επιφύλαξη στην προηγούμενη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (σημεία 66 και 67).

Σύσταση 3 – Η Επιτροπή πρέπει να ενισχύσει τις βασικές συνιστώσες των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρέχονται στις ΕΕΔ

Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος και οι επιφυλάξεις αποτελούν βασικές πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα, οι οποίες χρήζουν ενίσχυσης από την Επιτροπή. Συνιστούμε στην Επιτροπή:

- α) να διευθετήσει τα μεθοδολογικά προβλήματα που εντοπίσαμε στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου, που έχουν ως αποτέλεσμα την εκτίμηση μιας ελάχιστης τιμής ΒΔΕ (ποσοστό σφάλματος). Θα πρέπει να υιοθετηθεί μια προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία ο ΒΔΕ, ήτοι η εκτίμηση του συγκεντρωτικού ποσοστού σφάλματος, θα λαμβάνει υπόψη, όσον αφορά τις μη ελεγχθείσες δαπάνες, την υψηλή συχνότητα των σφαλμάτων με δημοσιονομική επίπτωση που εντοπίζονται στους ελέγχους συμμόρφωσης.
- β) να διευκολύνει τους αναγνώστες να κατανοούν περίπλοκα ζητήματα τεχνικής φύσης και να εξηγεί σαφέστερα και με εμφανέστερο τρόπο στις ΕΕΔ ότι οι

επιφυλάξεις βασίζονται σε ποσοστά σφάλματος που δεν έχουν επιβεβαιωθεί, μαζί με τον σχετικό κίνδυνο.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: λογιστικό έτος 2020/2021.

87 Η ΕΕΔΕ αποτελεί βασικό έγγραφο λογοδοσίας που συνοψίζει τις πληροφορίες σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου και τη δημοσιονομική διαχείριση της Επιτροπής. Μολονότι το Σώμα των Επιτρόπων είναι τελικά υπεύθυνο για τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στο συγκεκριμένο έγγραφο, για την κατάρτισή του υποστηρίζεται από τις κεντρικές υπηρεσίες. Αν και οι κεντρικές υπηρεσίες διαδραματίζουν κυρίαρχο ρόλο στην εκπόνηση της ΕΕΔΕ, διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχουν λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με την εμπέλεια, το περιεχόμενο και τη δομή της ΕΕΔΕ και τη σχετική αξιολόγηση από ομοτίμους (σημείο 74).

88 Οι πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που υποβάλλονται για τον τομέα της συνοχής αποτελούν απλή συγκεντρωτική παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων που παρέχονται στις ΕΕΔ των ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, γεγονός που σημαίνει ότι όλα τα ζητήματα που εντοπίσαμε σχετικά με τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία ισχύουν και για την ΕΕΔΕ. Ως εκ τούτου, το αναφερόμενο ποσοστό σφάλματος δεν είναι παρά ένα ελάχιστο ποσοστό που είναι πιθανό να υποεκτιμά το πραγματικό επίπεδο σφάλματος στον τομέα της συνοχής (σημείο 73).

Σύσταση 4 – Οι κεντρικές υπηρεσίες πρέπει να λαμβάνουν οδηγίες για την εκπόνηση της ΕΕΔΕ από τον καθ' ύλην αρμόδιο, το Σώμα των Επιτρόπων

Η ΕΕΔΕ αποτελεί βασικό έγγραφο λογοδοσίας της Επιτροπής που συμβάλλει στη διαδικασία απαλλαγής. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο καθ' ύλην αρμόδιος, το Σώμα των Επιτρόπων, παρέχει σχετικές και αξιόπιστες πληροφορίες στην ΕΕΔΕ, και προκειμένου να διακρίνονται καλύτερα οι αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων που συμμετέχουν στην εκπόνηση και την έγκρισή της, συνιστούμε στον καθ' ύλην αρμόδιο της ΕΕΔΕ να παρέχει οδηγίες στις κεντρικές υπηρεσίες, στις οποίες θα περιγράφονται το περιεχόμενο και η δομή της ΕΕΔΕ καθώς και η έκταση της επισκόπησης των σχετικών ΕΕΔ από τις κεντρικές υπηρεσίες.

Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση της σύστασης: για την απαλλαγή για το οικονομικό έτος 2021.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα V, του οποίου προεδρεύει ο
Tony Muirghy, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο,
στις 3 Νοεμβρίου 2021.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner Lehne
Πρόεδρος

Ακρωνύμια και συντομογραφίες

ΑΕ: Αρχή ελέγχου

ΒΔΕ: Βασικός δείκτης επιδόσεων

ΓΓ: Γενική γραμματεία της Επιτροπής

ΓΔ: Γενική Διεύθυνση της Επιτροπής

ΕΔΕΤ: Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

ΕΕΔ: Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων

ΕΕΔΕ: Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠ: Επιχειρησιακό πρόγραμμα

ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΚΚΔ: Κανονισμός περί κοινών διατάξεων

ΠΔΠ: Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

ΣΠΣ: Συνολικό ποσοστό σφάλματος

ΥΣΠΣ: υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος

ΒUDG: Προϋπολογισμός

DAC: Κοινή διεύθυνση ελέγχου για τη Συνοχή

EMPL: Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ένταξη

IAS: Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής

REGIO: Περιφερειακή Πολιτική και Αστική Ανάπτυξη

Γλωσσάριο

Αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος: Στατιστική εκτίμηση του σφάλματος που περιέχει ένας πληθυσμός, βάσει ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλεται αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων από τον εν λόγω πληθυσμό.

Απαλλαγή: Ετήσια απόφαση που λαμβάνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την οποία δίδει στην Επιτροπή την οριστική έγκριση για τον τρόπο με τον οποίο εκτελέστηκε ο προϋπολογισμός.

Αρχή ελέγχου: Ανεξάρτητη εθνική οντότητα υπεύθυνη για τον έλεγχο των συστημάτων και των πράξεων ενός προγράμματος δαπανών της ΕΕ.

Αρχή πιστοποίησης: Φορέας που ορίζει κράτος μέλος για να πιστοποιεί την ακρίβεια και τη συμμόρφωση των καταστάσεων δαπανών και των αιτημάτων πληρωμών.

Διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης: Διαδικασία κατά την οποία η Επιτροπή συζητά με τον ελεγχόμενο φορέα ή υπηρεσία τα αποτελέσματα των ελέγχων δικλίδων που διενεργεί, προκειμένου να διασφαλίσει το βάσιμο των αποτελεσμάτων αυτών.

Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή (του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα) που ορίζεται από κράτος μέλος για τη διαχείριση προγράμματος χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ.

Διεθνή ελεγκτικά πρότυπα: Σύνολο επαγγελματικών προτύπων που καθορίζουν τις αρμοδιότητες των ελεγκτών, τα οποία εκδίδονται από διάφορους φορείς τυποποίησης.

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος: Στατιστική εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος που περιέχει ένας πληθυσμός, βάσει δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλεται αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων.

Έλεγχος βάσει εγγράφων: Επισκόπηση βάσει εγγράφων των πληροφοριών που παρέχονται στους φακέλους διασφάλισης.

Έλεγχος συμμόρφωσης: Έλεγχος που διενεργείται προκειμένου να εξακριβώνεται αν μια δραστηριότητα ακολουθεί τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς και τους όρους συμβάσεων ή συμφωνιών.

Επιμερισμένη διαχείριση: Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στην περίπτωση της άμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή εκχωρεί μεν την εκτέλεση καθηκόντων στα κράτη μέλη, διατηρεί ωστόσο την τελική ευθύνη.

Επιφύλαξη: Αδυναμία που αναφέρει γενικός διευθυντής στη δήλωση αξιοπιστίας που περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ): Στο ΕΠ καθορίζονται οι προτεραιότητες και οι συγκεκριμένοι στόχοι ενός κράτους μέλους και προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι χρηματοδοτικοί πόροι (συγχρηματοδότηση από την ΕΕ και από εθνικές δημόσιες και ιδιωτικές πηγές) σε συγκεκριμένο διάστημα (συνήθως επταετία) για τη χρηματοδότηση πράξεων. Η χρηματοδότηση του ΕΠ μπορεί να προέρχεται από το ΕΤΠΑ, το ΤΣ ή/και το ΕΚΤ.

Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ): Έκθεση που καταρτίζεται ετησίως από την Επιτροπή σχετικά με την από μέρους της διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται δι' αυτού και στην οποία συνοψίζονται οι πληροφορίες που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων της και των εκτελεστικών οργανισμών.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ): Έκθεση που καταρτίζει κάθε γενική διεύθυνση της Επιτροπής, καθώς και κάθε θεσμικό και άλλο όργανο, και στην οποία περιγράφονται οι επιδόσεις τους σε σχέση με τους στόχους τους και ο τρόπος χρησιμοποίησης των οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων τους.

Ετήσια έκθεση ελέγχου: Έγγραφο που εκπονείται από την αρχή ελέγχου ενός κράτους μέλους και υποβάλλεται στην Επιτροπή ως μέρος του ετήσιου φακέλου διασφάλισης που υποβάλλει η εκάστοτε χώρα.

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ): Πρόκειται για τα πέντε βασικά ταμεία της ΕΕ που από κοινού στηρίζουν την οικονομική ανάπτυξη σε ολόκληρη την ΕΕ και τα οποία είναι: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

Κανονικότητα: Ο βαθμός στον οποίο μια πράξη ή δραστηριότητα συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς, καθώς και τυχόν συμβατικές υποχρεώσεις.

Κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ): Ο κανονισμός με τον οποίο θεσπίζονται οι κανόνες που διέπουν τα πέντε Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Κίνδυνος κατά την πληρωμή: Ο εκτιμώμενος συνολικός κίνδυνος «κατά την πληρωμή» είναι η από μέρους της Επιτροπής βέλτιστη, συντηρητική εκτίμηση, από άποψη αξίας, των δαπανών που εγκρίνονται κατά τη διάρκεια του έτους κατά παράβαση των κανονιστικών και συμβατικών διατάξεων που ισχύουν κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της πληρωμής.

Κλείσιμο: Ο οικονομικός διακανονισμός ενός προγράμματος ή ταμείου της ΕΕ, με καταβολή του οφειλόμενου υπολοίπου στο οικείο κράτος μέλος ή σε τυχόν άλλη δικαιούχο χώρα, ή με ανάκτηση πόρων από αυτά.

Παρατυπία: Παράβαση των ενωσιακών (ή των συναφών εθνικών) κανόνων ή των συμβατικών υποχρεώσεων.

Πολιτική συνοχής: Η πολιτική της ΕΕ που αποσκοπεί στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών και των κρατών μελών, μέσω της προώθησης της δημιουργίας θέσεων εργασίας, της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της οικονομικής μεγέθυνσης, της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και της διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα: Ταξινόμηση που χρησιμοποιεί το ΕΕΣ κατά την αναφορά των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών πράξεων, όταν το ποσό της πράξης που περιέχει σφάλμα μπορεί να μετρηθεί.

Συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΣΠΣ): Το συνολικό ποσοστό σφάλματος ισούται με το άθροισμα των ακόλουθων σφαλμάτων: προβλεπόμενα τυχαία σφάλματα (περιλαμβανομένων των σφαλμάτων που προσδιορίζονται στα εξαντλητικά στρώματα), οριοθετημένα συστημικά σφάλματα και μη διορθωμένα ανώμαλα σφάλματα.

Συστημικό σφάλμα: Σφάλμα που εντοπίζεται στο ελεγχόμενο δείγμα, έχει αντίκτυπο στον μη ελεγχθέντα πληθυσμό και εμφανίζεται σε σαφώς καθορισμένες και παρόμοιες περιστάσεις. Τα σφάλματα αυτού του είδους έχουν κατά κανόνα ένα κοινό χαρακτηριστικό, π.χ. είδος της πράξης, τόπος ή περίοδος. Συνδέονται συνήθως με αναποτελεσματικές διαδικασίες δικλίδων στο πλαίσιο (μέρους) των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Σφάλμα: Το αποτέλεσμα εσφαλμένου υπολογισμού ή παρατυπίας που προκύπτει από τη μη συμμόρφωση με νομικές και συμβατικές απαιτήσεις.

Τυχαίο σφάλμα: Κάθε σφάλμα που δεν θεωρείται συστημικό, γνωστό ή ανώμαλο χαρακτηρίζεται ως τυχαίο. Η έννοια αυτή χρησιμεύει για την πρόβλεψη της πιθανότητας τα τυχαία σφάλματα που εντοπίζονται στο ελεγχθέν δείγμα να υπάρχουν και στον μη ελεγχθέντα πληθυσμό.

Υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΥΣΠΣ): Το ποσοστό του πληθυσμού που δεν θεωρείται κανονικό, αφού συνεκτιμηθεί ο αντίκτυπος του συνόλου των διαδικασιών δικλίδων ελέγχου, των ανακτήσεων και των διορθώσεων.

Φάκελος διασφάλισης: Ο «φάκελος διασφάλισης» που υποβάλλεται από τις αρχές των κρατών μελών έως τις 15.02 (ή την 01.03 σε εξαιρετικές περιπτώσεις που συμφωνούνται από την Επιτροπή) κάθε έτους περιλαμβάνει: τους λογαριασμούς που

καταρτίζει η αρχή πιστοποίησης, τη διαχειριστική δήλωση και την ετήσια σύνοψη των τελικών εκθέσεων ελέγχου και των ελέγχων που διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή, την ετήσια ελεγκτική γνώμη και την έκθεση ελέγχου που εκδίδει η αρχή ελέγχου.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=60065>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=60065>

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου V (Χρηματοδότηση και διοίκηση της ΕΕ), του οποίου προεδρεύει ο Tony Murphy, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν ο Tony Murphy, μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενος από τους Wolfgang Stolz, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου του, Brian Murphy, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο του, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, διοικητικό στέλεχος, Susanna Rafalzik, υπεύθυνη έργου, Άννα Δεσποτοπούλου, αναπληρώτρια υπεύθυνη έργου, Johan Adriaan Lok, Jiří Beneš, Marcel Bode, Peter Borsos, Maria Pia Brizzi, Kevin Deceuninck, Przemyslaw Dowgialo, Sandra Dreimane, Andrea Ferraris, Laure Gatter, Jorge Guevara Lopez, Martina Jurjevic, Agnieszka Kondzielska, Νικόλαο Κυλώνη, Borja Martin Simon, Dana Christina Mohamed, Rene Reiterer, Orsolya Szarka, Peggy Vercauteren, και Dilyanka Zhelezarova, ελεγκτές. Ο James Verity παρείχε γλωσσική υποστήριξη.

Δεύτερη σειρά (από αριστερά): Brian Murphy, Wolfgang Stolz, Johan Adriaan Lok, Juan Ignacio González Bastero, Νικόλαος Κυλώνης

Πρώτη σειρά (από αριστερά): Niamh Mahon, Susanna Rafalzik, Tony Murphy, Άννα Δεσποτοπούλου, Peter Borsos

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) εφαρμόζεται δυνάμει της [απόφασης αριθ. 6-2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων από τον περαιτέρω χρήστη. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, υποχρεούστε να μεριμνήσετε για την απόκτηση των αναγκαίων δικαιωμάτων. Όταν λαμβάνεται έγκριση, η έγκριση αυτή ακυρώνει την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στην χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση και δεν σας παρέχεται σχετική άδεια.

Η «οικογένεια» των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον τομέα europa.eu, παρέχει συνδέσμους προς ιστοτόπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν τους ελέγχει, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογοτύπου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-847-7123-3	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/304665	QJ-AB-21-026-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-7119-6	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/800983	QJ-AB-21-026-EL-Q

Η πολιτική συνοχής αντιπροσωπεύει ένα από τα μεγαλύτερα τμήματα του ενωσιακού προϋπολογισμού. Πρόκειται για έναν τομέα πολιτικής για τον οποίο θεωρούμε ότι ο κίνδυνος παράτυπων δαπανών είναι υψηλός. Η εκτίμηση ενός εύστοχου και αξιόπιστου επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες συνοχής συνιστά επομένως καίρια παράμετρο για την από μέρους της Επιτροπής δημοσιοποίηση και παρακολούθηση του κατά πόσον οι δαπάνες στον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής είναι σύννομες. Βάσει των διαπιστώσεών μας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι σχετικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων που δημοσιεύονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των οικείων γενικών διευθύνσεων, καθώς και στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τη διαχείριση και τις επιδόσεις αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο επίπεδο σφάλματος και δεν είναι οριστικοί. Αυτό οφείλεται στην περιορισμένη κάλυψη, στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που η Επιτροπή διενεργεί, τόσο των ΕΠ όσο και των πράξεων, στους εγγενείς περιορισμούς των ελέγχων βάσει εγγράφων και σε ζητήματα που αφορούν τις ελεγκτικές εργασίες της.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors